

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Черкаський державний фаховий бізнес-коледж
Освітня програма	61087 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Черкаський державний фаховий бізнес-коледж
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	61087
Назва ОП	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кирилюк Оксана Василівна, Личак Анастасія Андріївна, Халіна Вероніка Юріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.10.2025 р. – 10.10.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://csbc.edu.ua/documents/finans/2_2025.pdf
Програма візиту експертної групи	http://csbc.edu.ua/documents/finans/5_2025.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Після ретельного аналізу ЕГ робить висновок, що ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Черкаський державний фаховий бізнес-коледж (ЧДБК) та освітня діяльність за цією програмою відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм. ЕГ відмічає серед позитивних практик: всебічну та плідну співпрацю зі стейкхолдерами як в Україні, так і за кордоном, а також розвиток особливостей програми через забезпечення досягнення здобувачами додаткових результатів навчання і формування у них спеціальних компетентностей; послідовно спроектовану практичну підготовку, яка забезпечує здобуття релевантних компетентностей для ринку праці, а здобувачі успішно застосовують їх у власній підприємницькій діяльності; чітко регламентовані процедури визнання результатів, отриманих на інших освітніх програмах чи шляхом неформальної освіти, що визначені внутрішніми документами коледжу, опублікованими на вебсайті; системність упровадження студентоцентрованості: викладачі застосовують індивідуалізовані підходи у викладанні та діагностику рівня підготовки студентів перед початком навчального курсу; активне залучення іноземних партнерів до гостьових лекцій і візитів, а також розвиток студентсько-викладацьких конференцій, що підтверджує інтеграцію міжнародного та наукового компонентів; високий рівень обізнаності студентської спільноти щодо своїх прав та механізмів дій у разі виникнення конфліктних ситуацій; розвинену співпрацю з роботодавцями та галузевими стейкхолдерами, які беруть участь в організації практичної підготовки та проведенні гостьових лекцій; безпечне освітнє середовище, яке задовольняє потреби здобувачів освіти, забезпечує повну організаційну та соціальну підтримку, включно з турботою про фізичне й ментальне здоров'я, а також створює умови для осіб з особливими освітніми потребами; послідовне формування культури якості освіти, заснованої на принципах відкритості, партнерства, спільної відповідальності та постійного вдосконалення, із залученням НПП, студентів і стейкхолдерів до процесів управління якістю, що свідчить про зрілість внутрішньої системи забезпечення якості та її відповідність сучасним європейським підходам; активну діяльність Центру цифрової трансформації закладу, який працює над модернізацією вебсайту коледжу та розширенням його функціоналу; ефективну комунікацію в соціальних мережах кафедри, що має значну кількість підписників і сприяє інформуванню, підтримці студентів та підвищенню прозорості освітнього процесу за ОПП.

Недоліки

Водночас ЕГ виділено низку недоліків, які не є суттєвими, однак можуть мати певний вплив на ефективність реалізації освітньої програми, зокрема: реалізація права здобувачів на вибір дисциплін частково обмежується чисельністю груп – у разі недостатньої кількості заяв студенти не мали змоги вивчати обрану дисципліну; вибірковий перелік залишається відносно вузьким, що зменшує варіативність індивідуальної освітньої траєкторії; механізм зборів і колективного обговорення вибіркового курсу зручний для інформування, проте не завжди забезпечує індивідуалізовану фіксацію вибору та прозоре відстеження результатів; використання позааудиторних форматів має епізодичний характер, що зводить до мінімуму можливості для системного розвитку та закріплення soft skills у різних освітніх і професійних контекстах; застосування інтерактивних методів навчання є непостійним, що обмежує сталість їхнього впливу на формування компетентностей; цифрова складова освітнього процесу базується переважно на платформі Moodle, яка забезпечує доступність навчальних матеріалів, проте має обмежену інтерактивність і не повною мірою підтримує розвиток прозорої та гнучкої системи самонавчання й самоконтролю; спостерігається нерівномірність деталізації оцінювальних рубрик у деяких дисциплінах, що частково зумовлено технічними обмеженнями платформи Moodle; надмірна увага зосереджується на технічній перевірці академічних текстів на плагіат при недостатньому розвитку превентивних заходів, спрямованих на формування культури академічної доброчесності; недостатній рівень публікаційної активності окремих викладачів, зокрема у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science; відсутня системна база даних для моніторингу кар'єрних шляхів випускників і практика регулярного оприлюднення аналітичних звітів; інструменти зворотного зв'язку зі стейкхолдерами (роботодавцями, випускниками) недостатньо цифровізовані та потребують розширення; навігація та структура офіційного вебсайту коледжу залишаються недостатньо оптимізованими для користувачів.

Рекомендації

Експертна група надає такі рекомендації щодо подальшого розвитку освітньої програми: Гаранту ОПП спільно з відповідальними підрозділами – упродовж терміну дії програми забезпечити збереження та передачу напрацьованих позитивних практик, матеріалів, партнерств і проєктів для використання під час створення нових освітніх програм після закриття даної; розширити перелік вибірових дисциплін, зокрема міждисциплінарних і практикоорієнтованих, для забезпечення ширших можливостей формування індивідуальних освітніх траєкторій; розширити практику використання позааудиторних форматів (тренінги з публічних виступів, бізнес-ігри, хакатони, міждисциплінарні та міжкафедральні проєкти), надавши їм системного характеру; активніше залучати здобувачів освіти до сертифікованих онлайн-курсів (Eram, Coursera, Intela, Prometheus, Microsoft Academy, Cisco) як елементів неформальної освіти за спеціальністю та щосеместрово інформувати їх про можливості визнання результатів неформального й інформального навчання; активізувати використання інноваційних методів викладання, зокрема бізнес-симуляцій, рольових ігор, хакатонів, тренінгів з розвитку soft skills; поширювати практики змішаного та ree-to-reeг навчання, що сприятиме розвитку комунікаційних і лідерських навичок здобувачів; посилити превентивну роботу у сфері академічної доброчесності, зокрема через проведення майстер-класів, відкритих лекцій і практикумів для популяризації принципів доброчесності; підвищити наукову видимість викладачів шляхом публікації результатів досліджень у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science); оновити програми підвищення кваліфікації відповідно до сучасних тенденцій розвитку підприємництва, торгівлі та цифрової

економіки; регулярно оновлювати інформацію про наукові публікації та підвищення кваліфікації викладачів на сайті коледжу та в ЄДЕБО. Керівнику Центру цифрової трансформації спільно з відповідальними підрозділами – удосконалити електронні інструменти моніторингу кар'єрного розвитку випускників, опитування роботодавців та інших стейкхолдерів; запровадити електронні інструменти (наприклад, особистий кабінет здобувача) для індивідуалізованого вибору дисциплін та прозорої фіксації прийнятих рішень; розширити цифрову базу навчання, доповнивши Moodle сучасними інтерактивними платформами для гнучкішого самонавчання, самоконтролю та ефективної взаємодії викладачів і студентів; удосконалити навігацію та структуру офіційного вебсайту коледжу для полегшення доступу користувачів до ключової інформації; розвивати чат-бот @chsbc_bot для зручного доступу здобувачів до розкладу, оголошень і навчальних матеріалів. Керівництву коледжу та Центру моніторингу якості освіти – продовжити розвиток культури якості освіти через проведення внутрішніх аудитів та поширення кращих практик у межах закладу.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» оновлюється відповідно до вимог внутрішньої нормативної документації (Порядок розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм – <https://surl.cc/osnwtl>). Рішення про необхідність перегляду освітніх програм ухвалюється у разі потреби, але не рідше одного разу за повний курс навчання за ОП на основі аналізу та оцінки результатів моніторингу, в тому числі, і з причин перезатвердження Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://surl.li/rohddv>, наказ МОНУ №963 від 05.07.2024р.). Освітня програма (редакція 2023 р. (<https://surl.li/camuci>)) створена на основі Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1243. Після року реалізації ОПП було оновлено відповідно до наказу МОН України «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» № 842 від 13.06.2024р. та запитів зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів (редакція 2024 р. (<https://surl.li/wapyze>)), у зв'язку з чим внесено зміни до ОК 5-8 семестрів. При цьому глибокий аналіз ОПП свідчить, що її редакції відповідають чинним стандартам вищої освіти та дозволив ЕГ визначити, що ОПП дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти (обох редакцій) за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. ЕГ вивчила відповідність представлених в ОПП освітніх компонент результатів навчання Стандарту вищої освіти і виявила, що в ОПП було додано додаткові результати навчання: РН 22. Вміти організовувати та здійснювати комерційну діяльність підприємницьких, торговельних та біржових структур та РН 23. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології при виконанні практичних завдань з метою реалізації ефективної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур. Додаткові РН забезпечують особливості ОПП, через посилення прикладного спрямування підготовки, та направлені на організацію та ведення комерційної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур, а також на використання інформаційно-комунікаційних технологій у практичній роботі для підвищення ефективності бізнес-процесів. Дані факти були додатково підтверджені під час зустрічей із гарантом ОПП та академічним персоналом. Вивчення матриці забезпечення результатів навчання відповідними ОК довело кореляцію із Стандартом вищої освіти. При цьому кожен РН забезпечується більш ніж трьома обов'язковими ОК. Програма перебуває на етапі завершення реалізації: відповідно до стратегії розвитку закладу, спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» більше не здійснює нових наборів. Поточні студенти є останнім контингентом, після випуску якого освітня програма буде закрыта.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній на момент проведення акредитаційної експертизи ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Місією Черкаського державного бізнес-коледжу визначено створення креативної екосистеми, що забезпечує умови для формування та розвитку людського капіталу Черкаської області. Мета ОПП спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних реалізовувати підприємницькі ініціативи, використовувати інноваційні управлінські технології, створювати та розвивати власну справу, підвищувати її конкурентоспроможність і поширювати підприємницьку культуру у бізнес-середовищі. Мета ОПП повністю узгоджується з місією закладу, оскільки орієнтована на розвиток творчого, підприємливого й інноваційного потенціалу молоді як основи людського капіталу регіону. ОПП підтримує стратегічні напрями розвитку коледжу, зокрема: підвищення конкурентоспроможності освітніх послуг; інноваційність освітнього процесу через упровадження практикоорієнтованих методів навчання; співпрацю з бізнесом і громадою Черкаського регіону для формування підприємницького середовища; виховання доброчесності та відповідального лідерства як складових сталого розвитку. Місія коледжу задекларована у Стратегії розвитку ЧДБК у 2021-2027 pp. (<https://surl.li/oflfta>).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Вивчивши матеріали акредитаційної справи, ознайомившись із сайтом ЗО та поспілкувавшись з учасниками фокус-груп, ЕГ дійшла висновку, що в ЧДБК здійснюється системна робота щодо врахування потреб заінтересованих сторін в процесі визначення мети, програмних результатів та всіх інших ключових аспектів розробки та реалізації ОПП. Так, збирання думок стейкхолдерів (здобувачів ВО, випускників, роботодавців, академічної спільноти та інших) здійснюється через опитування (зокрема здобувачів – опитування щодо якості викладання освітніх компонент здобувачів (<https://surl.li/hawhgd>), моніторинг якості освітнього процесу (<https://surl.li/yrvvdrr>), обговорення ОПП з випускниками та роботодавцями (<https://surl.li/xausza>, <https://surl.li/dwcxrh>), участь у публічному обговоренні проєктів ОПП (<https://surl.li/mcqaqr> – наявна електронна форма для збору пропозицій), участь у засіданнях кафедри (протоколи надані на запит ЕГ), і наданні пропозицій, визначеними каналами комунікації (наприклад, електронна пошта, месенджери), спілкування з гарантом та надання рецензій, участь у семінарах, воркшопах, круглих столах (<https://surl.li/flreww>, <https://surl.li/ykkvtr>, <https://surl.li/bcbbkww>, <https://surl.li/ngjpyss>, <https://surl.li/jalfcp>), на спільних наукових заходах (зокрема, здобувачі та академічна спільнота – <https://surl.li/nrgabt>), крім того, думка інших стейкхолдерів, таких як представники державного та місцевого органів влади, громадських організацій, враховується за рахунок вивчення їх стратегічних документів (<https://surl.li/zqsryw>). Після збору думок стейкхолдерів здійснюється їх аналіз та ухвалюється обґрунтоване рішення щодо схвалення чи відхилення пропозицій. Додатково підтвердження збору, обговорення та врахування чи відхилення пропозицій підтвердили представники різних груп стейкхолдерів під час роботи у фокус-групах (здобувачі, роботодавці, академічний персонал).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЕГ з'ясувала, що під час проєктування, перегляду та удосконалення ОПП приділяється значна увага врахуванню тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Відповідно до ВСО та за підтвердження під час інтерв'ю, тенденції розвитку науки враховуються через інтегрування інноваційних методичних підходів та актуальних управлінських практик, що відповідають викликам економіки. Підготовка фахівців зорієнтована на розвиток умінь організовувати підприємницьку діяльність, управляти комерційними процесами, приймати обґрунтовані рішення в умовах ризику та конкуренції. Також виявлення та врахування тенденцій розвитку науки та спеціальності здійснюється в процесі обміну досвідом під час організації міжнародних конференцій, різного роду освітніх заходів, стажуванні, виконання НДР тощо. Зміст освітньої програми оновлюється на основі результатів моніторингу ринку праці й регіональних стратегічних документів. Так, у Стратегії розвитку Черкаської області на 2021-2027 роки (<https://surl.li/vqkbfr>) визначено пріоритети розвитку підприємництва та людського капіталу, що безпосередньо відображено у програмних результатах навчання (зокрема ПРН5, ПРН13, ПРН17, ПРН22). Враховано рекомендації місцевих стейкхолдерів (ФОП Мілевська О.О., ПП «Фаворит-комплект 2016»), за участі яких оновлено зміст ОК DP127, DP002, DP123, DP124 з урахуванням сучасних бізнес-тенденцій. Галуzeвий контекст враховується в низці ОК, в окремих їх темах та в тематиці курсових робіт. Під час розроблення ОПП проведено аналіз аналогічних вітчизняних програм провідних ЗВО (Західноукраїнський національний університет, Запорізький інститут економіки та ІТ, КНУ імені Т. Шевченка), що сприяло уточненню структури компетентностей і ПРН. Враховано й досвід міжнародних партнерів – Відземського університету прикладних наук (Латвія) та ISMA University of Applied Sciences (Рига), співпраця з якими реалізується через Erasmus+ та академічну мобільність викладачів. Це дало змогу інтегрувати у програму сучасні європейські підходи до розвитку підприємницької освіти, цифрових компетентностей і навчання через практику. Слід відзначити, що вивчення досвіду інших ЗВО, дало можливість врахувати в ОПП важливі аспекти підготовки фахівців в сфері підприємництва і торгівлі та виокремити власну особливість. Таким чином, мета та результати навчання освітньої програми узгоджені з науковими, галуzeвими та

регіональними тенденціями, а також ґрунтуються на досвіді провідних вітчизняних і закордонних освітніх закладів, що забезпечує її актуальність і практичну спрямованість.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП відповідає вимогам за критерієм 1 на рівні В, що підтверджується відповідністю стандарту вищої освіти за спеціальністю через можливість досягнення результатів навчання, системний моніторинг та оновлення ОПП, її розвиток відповідно до місії і стратегії ЗВО, забезпеченням комплексності підготовки, системним врахуванням потреб всіх заінтересованих сторін, тенденцій розвитку науки і спеціальності, ринку праці, особливостей регіонального і галузевого контекстів, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. При цьому позитивною практикою ОПП є всебічна та плідна співпраця зі стейкхолдерами як в Україні, так і за кордоном, а також розвиток її особливостей через забезпечення досягнення здобувачами додаткових РН і формуванням в них спеціальних компетентностей.

Недоліки

Недоліків за критерієм 1 ЕГ виявлено не було, як і взірцевих та інноваційних практик, проте ЕГ констатує відповідність всіх підкритеріїв вимогам.

Рекомендації

Незважаючи на відсутність недоліків, ЕГ рекомендує гаранту ОПП впродовж терміну дії ОПП забезпечити збереження і передачу напрацьованих позитивних практик, матеріалів, партнерств та проєктів для використання під час створення нових освітніх програм після закриття даної.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Під час акредитаційної експертизи було проаналізовано ВС, НП та ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (<https://salo.li/Ao96D93>) спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Загальний обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» (<https://salo.li/003107B>) та стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (наказ МОН України від 13.11.2018 р. №1243, у редакції від 05.07.2024 р. №963, <https://salo.li/77a672B>). На базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих у межах попередньої програми. На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» може бути визнано та перезараховано не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, здобутих за програмою фахової передвищої освіти. Прийом на основі цих ступенів здійснюється відповідно до чинного законодавства та за результатами зовнішнього незалежного оцінювання. Загальний обсяг освітньої програми на забезпечення загальних і спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю складає 180 кредитів (75 %), а 60 кредитів (25%) – на дисципліни за вибором здобувачів. Блок обов'язкових освітніх компонентів включає цикл загальної підготовки (63 кредити) та цикл професійної підготовки (117 кредитів). Такий розподіл відповідає вимогам ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» (<https://salo.li/003107B>), внутрішньому Положенню про організацію освітнього процесу в ЧДБК (опубліковано на офіційному сайті коледжу: <https://salo.li/bEd66fD>) та забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Практична підготовка передбачає навчальну практику (5 кредитів ЄКТС), переддипломну практику (6 кредитів ЄКТС), курсові проєкти (2 кредити ЄКТС) та кваліфікаційну бакалаврську роботу (6 кредитів ЄКТС), що в сукупності становить 19 кредитів ЄКТС, що узгоджується з вимогами стандарту вищої освіти. Отже, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів повністю відповідає законодавству та стандарту, що підтверджується нормативними документами й навчальною документацією коледжу. Під час зустрічей з науково-педагогічним персоналом,

робочою групою ОПП та здобувачами було підтверджено дотримання балансу між теоретичною, практичною та вибірковою складовими, а також відповідність навчального навантаження першому рівню вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОПП має чітко структурований зміст, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» (наказ МОН України від 13.11.2018 №1243 у редакції від 05.07.2024 №963, <https://salo.li/77a672B>). Зміст ОПП вибудований за принципом послідовного ускладнення від базових до професійно орієнтованих компонентів, що у сукупності забезпечує досягнення мети програми та заявлених програмних результатів навчання. У середині обов'язкового блоку розмежовано цикл загальної підготовки (63 кредитів) і цикл професійної підготовки (117 кредитів), що відображено у структурі освітньої програми та помодульному розподілі за семестрами (Таблиця 2 «Структура освітньої програми» в оприлюдненій ОПП; <https://salo.li/A1d5964>). Такий розподіл має потенціал сформувати ключові компетентності здобувачів за спеціальністю, адже базові дисципліни займають менший обсяг, а фахові — більший. Освітні компоненти програми складають взаємопов'язану систему, що формує цілісну підготовку здобувачів у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: від загальних і фундаментальних дисциплін («Філософія», «Правознавство», «Іноземна мова» тощо) до професійно-орієнтованих («Менеджмент», «Маркетингові дослідження», «Аналіз господарської діяльності», «Біржова діяльність», «Організація торгівлі та торгових підприємств», «Управлінські рішення та ризики у бізнес-процесах» тощо). Досягнення заявлених програмних результатів навчання забезпечене через дві матриці — «Матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП» (Таблиця 3) та «Матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП» (Таблиця 4) (<https://salo.li/A1d5964>). У них відображено повне або переважне покриття загальних і фахових компетентностей кожним ПРН відповідними дисциплінами, практиками й атестаційними заходами. Формування індивідуальної освітньої траєкторії гарантують 60 кредитів вибірових компонентів (25 % програми), а також практики з можливістю вибору бази та тематика курсових/кваліфікаційних робіт, що узгоджується з внутрішніми регламентами коледжу щодо організації освітнього процесу (<https://salo.li/bEd66fD>). Окрім того, зміст ОПП формує загальнокультурні й громадянські компетентності через гуманітарні та правничі дисципліни, курси з академічної комунікації, модулі з цифрової безпеки й охорони праці, що узгоджено у матрицях із ЗК9–ЗК13 та ПРН8–ПРН10 (екологічна й соціальна відповідальність, доброчесність, права людини, цінності демократії). Під час зустрічей здобувачі підтвердили, що програма вибудована послідовно — від простого до складного. Як приклад, після «Економікс» вивчали «Регіональну» та «Національну економіку», а з математичного блоку — «Вищу математику», «Статистику» та «Економетрику». Англійську мову викладають за рівнями груп, що дозволяє поступово ускладнювати матеріал. Така структура забезпечує системний розвиток компетентностей. Отже, структура та зміст ОП узгоджені, забезпечують наступність, індивідуалізацію та досягнення заявлених ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП повністю корелює з предметною областю спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» та підтверджує це структурою та логікою побудови. Відповідність об'єктам діяльності (організація та функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур) забезпечується через профільні компоненти, зокрема «Організація торгівлі та торгових підприємств», «Біржова діяльність», «Міжнародна торгівля та торговельна політика», «Основи організації та управління бізнесом», що формують здатність працювати у реальних бізнес-процесах та на товарних/фінансових ринках. Теоретичний зміст предметної області відображено у послідовному переході від фундаментальних курсів («Філософія», «Правознавство», «Історія економіки та економічної думки») до спеціалізованих, які використовують засвоєні поняття, принципи та моделі для пояснення фактів і прогнозування результатів («Менеджмент», «Маркетингові дослідження», «Регіональна економіка», «Управлінські рішення та ризики у бізнес-процесах»). Опановування методів і технологій підтверджується наявністю компонент, що забезпечують практичні інструменти аналізу та прийняття рішень: «Інформаційні системи і технології в діяльності підприємства», «Економіко-математичні методи та моделі», «Статистика», «Фінансовий облік і оподаткування», «Проектування логістичних систем», «ІКТ в рекламі та просуванні товарів». Використання сучасного інструментарію та обладнання реалізується через роботу з інформаційно-комунікаційними системами, бухгалтерськими та аналітичними пакетами, методами маркетингових досліджень і логістичного планування, що відображається у силабусах (<https://salo.li/83a516f>) і наданих на запит ЕГ звітів практик (здобувачів Масло Н.В.; Сасін В.С.). Узгодженість і наступність підтверджені структурно-логічною схемою та матрицями відповідності (табл. 3–4; <https://salo.li/0418E5c>), де кожна загальна й фахова компетентність та кожен ПРН мають покриття конкретними компонентами. Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що під час проходження навчальної та виробничої практики набуті знання і сформовані компетентності були достатніми для виконання практичних завдань. Зокрема, один зі студентів, який є діючим підприємцем, зазначив, що застосовує отримані знання у практичній діяльності. Наприклад, дисципліна «Аналіз господарської діяльності» дала йому необхідні інструменти для оцінювання ефективності роботи підприємства та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Це підтверджує практичну спрямованість і релевантність освітньої програми. Тематики КБР відповідають предметній області спеціальності, що було зафіксовано ЕГ завдяки наданому на запит Наказу щодо затвердження тем

випускних кваліфікаційних робіт (№83-у від 30.09.2025р.). Таким чином, програма є цілісною та узгодженою системою, зміст якої відповідає видам професійної діяльності, спирається на сучасний теоретичний і методичний апарат, а практична підготовка та атестація забезпечують досягнення програмних результатів і формування конкурентоспроможного випускника.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура й зміст ОПП забезпечують реальну можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» (<https://salo.li/E3934bf>) та внутрішніх нормативів («Положення про організацію освітнього процесу у ЧДБК» (<https://salo.li/A3Fe171>); «Порядок реалізації здобувачами ЧДБК права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://salo.li/A55A55B>). Зафіксовано 25% вибіркової складової (передбачено 60 ЕКТС ВК – дві дисципліни на семестр). Механізм вибору є прозорим і циклічним. Щороку в лютому-березні гарант ОП разом із групою забезпечення формує реєстр вибірових дисциплін, який розглядається і затверджується кафедрою «Фінансового моніторингу та підприємництва», після чого ухвалюється Педагогічною радою та оприлюднюється на сайті ЧДБК із силабусами й НМКД (<https://salo.li/3641f56>). Перелік формується із внутрішньогалузевих і міжгалузевих курсів, що різняться за змістом й обсягом. В окремих випадках передбачено вибір компонентів, які пропонуються для інших ОП (напр., курси з ІКТ, мовної підготовки, креативних індустрій), що посилює індивідуалізацію (підтверджено ЕГ наданими на запит протоколами засідань). Куратори академічних груп інформують здобувачів про зміст, правила і строки вибору, надають консультації щодо поєднання компонентів за цілями та навантаженням. Варто зазначити, що перелік вибірових дисциплін формується на основі щорічного анкетування здобувачів і пропозицій стейкхолдерів, а також аналізу попиту попередніх наборів. За результатами моніторингу зміст переліку оновлюється щороку, що було зазначено під час зустрічей з науково-педагогічним персоналом, стейкхолдерами, адміністративним персоналом. Для забезпечення балансу компетентностей діє принцип: у кожному семестрі здобувач обирає дві дисципліни, з яких одна переважно підсилює фахові компетентності, інша – загальні/спеціальні (комунікаційні, ІКТ тощо). Під час зустрічей здобувачі підтвердили, що щороку навесні проводяться збори, на яких викладачі презентують вибірові дисципліни та знайомлять студентів зі змістом курсів. Після цього відбувається процедура обрання, однак у деяких випадках вибір набуває колективного характеру – здобувач, який обрав дисципліну з недостатньою кількістю бажаючих, не мав змоги її вивчати. Таким чином, право на вибір реалізується, але іноді воно обмежується кількісними показниками набору груп та відносно вузьким спектром дисциплін. Такий формат зручний для інформування, однак дещо обмежує здобувачів щодо індивідуального відстеження та фіксації свого вибору. Варто зазначити, що здобувачі самостійно визначають тематику курсових і кваліфікаційних робіт у межах метод. рекомендацій, що дозволяє фокусуватися на власних професійних інтересах і запитах ринку; забезпечено вільний вибір баз практик, що сприяє персоналізованому набуттю досвіду. Отже, нормативна база, щорічний перегляд переліку, публічні силабуси, обов'язкове інформування та дієві канали зворотного зв'язку гарантують здобувачам можливість сформувати індивідуальну траєкторію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Структурно практична складова ОПП вибудована як послідовний ланцюг «аудиторна підготовка → навчальна практика → курсові роботи → переддипломна практика → кваліфікаційна робота» та регламентується такими нормативами як «Положення про організацію освітнього процесу у ЧДБК» (<https://salo.li/A3Fe171>); «Положення про практичну підготовку здобувачів освіти ЧДБК» (<https://salo.li/C721ffa>). На 2-му семестрі передбачено навчальну практику, метою якої є первинна професіоналізація: ознайомлення з бізнес-процесами підприємницьких, торговельних і біржових структур, первинний збір та аналіз даних, документування операцій. На 8-му семестрі проходить переддипломна практика, що інтегрує набуті знання у реальних умовах із розв'язанням прикладних задач роботодавців. Курсова робота і кваліфікаційна бакалаврська робота фіксують здатність самостійно планувати дослідження/проект, застосовувати методику аналізу, робити обґрунтовані висновки та захищати їх публічно. Практична підготовка безпосередньо розвиває ключові спеціальні компетентності (<https://salo.li/319033a>): СК2, СК4, СК5, СК7-12. Паралельно формуються загальні компетентності: ЗК2, ЗК6, ЗК7-8, ЗК10, ЗК13. Вимірювані результати співвідносяться з ПРН 2, 5–7, 11–20, 22–23, що охоплюють практичне застосування знань, ІКТ-інструменти, організацію бізнесу, облік, аналіз ринку й управління ризиками. Наступність практик забезпечується поступовим ускладненням завдань: від спостереження й виконання простих операцій на навчальній практиці до самостійного розв'язання кейсів, підготовки рекомендацій і включення результатів у кваліфікаційну роботу під час переддипломної практики. Відбір і відповідність баз практик контролюються кафедрою. Здобувачі мають право вільного вибору, який затверджується з урахуванням профілю підприємства та можливості забезпечити програмні результати практики. За потреби заклад допомагає у підборі бази практики. Під час зустрічі здобувачі відзначили високий рівень задоволеності практичною підготовкою, оскільки знань і компетентностей, набутих у процесі навчання, було достатньо для виконання завдань на практиці. Окремі студенти вже поєднують навчання з підприємницькою діяльністю, зазначивши прикладну користь курсу «Аналіз господарської діяльності» для прийняття бізнес-рішень. Співпраця з роботодавцями здійснюється на етапах формування цілей і завдань практик, визначення очікуваних результатів та погодження змісту індивідуальних програм. Під час зустрічей зі стейкхолдерами було підтверджено задоволеність рівнем підготовки здобувачів. Вони відзначають достатність набутих знань і компетентностей для виконання практичних завдань. Заклад, на запит ЕГ, надає матеріали, що підтверджують обговорення зі стейкхолдерами питань практичної підготовки, включно з погодженням програм і

оцінюванням результатів практик. Отже, система практичної підготовки за ОП є цілісною й результатоорієнтованою та забезпечує здобуття компетентностей для успішного старту на ринку праці й подальшого професійного зростання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОПП забезпечує послідовне формування у здобувачів соціальних навичок (soft skills), інтегрованих у зміст освітніх компонентів, методи навчання та оцінювання. Комунікаційні компетентності набуваються через опанування дисциплін «Professional English in Use», «Business English», «Introduction to Public Speaking», «Академічне письмо», а також у межах презентацій, публічних захистів курсових і кваліфікаційних робіт; це корелює з ПРН3 та підтримується ЗК3, ЗК4. Командна робота й лідерство формуються під час групових проєктів і практик, зокрема в курсах «Лідерство в бізнесі» та «Соціальне підприємництво», що відповідає ПРН6 і забезпечується ЗК7, ЗК8 та СК7. Критичне й аналітичне мислення розвивається через кейс-аналіз, симуляції та дослідницькі завдання у «Економіці і фінансах підприємства», «Маркетингових дослідженнях», «Бізнес-плануванні», «Управлінських рішеннях та ризиках», що узгоджується з ПРН1 і підтримується ЗК1 та СК1. Креативність та інноваційність культивуються у курсах «ІКТ в рекламі та просуванні товарів», «Проектування логістичних систем», «Соціальне підприємництво», «Бізнес-планування» (ПРН14, ЗК8, СК4). Цифрові навички й етика онлайн-комунікації забезпечуються «Інформатикою та комп'ютерними технологіями» і «Інформаційними системами і технологіями в діяльності підприємства» (ПРН4, ПРН23; ЗК5, СК12), а соціальна відповідальність та доброчесність інтегровані в «Правознавство», «Охорону праці, БЖД та цифрову безпеку», «Українські студії» (ПРН8–ПРН10, ПРН21; ЗК9–ЗК13, СК6). Під час зустрічей здобувачі демонстрували високу активність і комунікабельність, наводили приклади командної взаємодії на практиках і в проєктній діяльності, що підтверджує реальне набуття soft skills у процесі навчання. Водночас за результатами візиту було ідентифіковано, що основними майданчиками для формування комунікаційних і презентаційних навичок залишаються навчальні заняття, зокрема захисти курсових і кваліфікаційних робіт, групові проєкти та виступи на практичних заняттях. Разом з тим, позааудиторні формати (тренінги з публічних виступів, хакатони, бізнес-ігри, міжкафедральні або міждисциплінарні командні завдання) використовуються епізодично й не мають системного характеру, що обмежує сталість результатів та можливість відпрацювання навичок у різних контекстах. Загалом, ЕГ відзначила, що ОПП послідовно формує soft skills через інтеграцію в дисципліни, практичні завдання та оцінювання.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Планування обсягу освітніх компонентів в ОПП здійснюється відповідно до внутрішнього «Порядку розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм» (<https://salo.li/0668656>) та «Положення про організацію освітнього процесу у ЧДБК» (<https://salo.li/A3Fe171>). Загальний обсяг програми становить 240 кредитів ЄКТС (по 30 кредитів у семестр), що відповідає законодавчим вимогам та методології ЄКТС. Реальний обсяг навантаження здобувачів визначається на етапі проєктування та щорічної верифікації силабусів через: (1) планово-нормативні розрахунки трудомісткості кожного компонента (аудиторна, самостійна, індивідуальна робота; підсумковий контроль); (2) «карту оцінювання» ПРН, де під кожен результат співвіднесено види діяльності й інструменти оцінювання з орієнтовною трудомісткістю; (3) дані освітньої аналітики з електронного середовища навчання (фактичний час виконання <https://salo.li/coa1AfA>) і підтримується навчальними планами (у середньому 33–45% від обсягу компонента становлять аудиторні заняття, 55–67% – самостійна й індивідуальна робота). Така пропорція забезпечує необхідний баланс між керованим опануванням змісту та самостійним опрацюванням (підготовка до занять, виконання індивідуальних і дослідницьких завдань, підготовка до контрольних заходів) і узгоджується з рівнем складності запланованих ПРН. Реальний обсяг навантаження здобувачів щороку перевіряється відповідно до внутрішнього Порядку: аналізуються силабуси, «карти оцінювання» ПРН, дані освітньої аналітики електронного середовища, результати опитувань здобувачів і звіти викладачів. За підсумками моніторингу, у разі потреби, кафедра ініціює перерозподіл годин між аудиторною та самостійною роботою, узгодження календаря контрольних заходів, а також уніфікацію критеріїв і рубрик оцінювання. Такі коригування затверджуються навчально-методичною радою та відображаються у силабусах і робочих навчальних планах. Зазначені механізми забезпечують відповідність обсягів компонентів законодавству, реальному навантаженню здобувачів і досягненню програмних результатів навчання та створюють підстави для подальшої оптимізації розподілу трудомісткості в динаміці переглядів. Під час зустрічі зі здобувачами підтверджено, що розподіл кредитів і навантаження за освітньою програмою відповідають їхнім реальним можливостям та очікуванням. Здобувачі зазначили, що обсяг аудиторної та самостійної роботи є співмірним, а поступовість ускладнення дисциплін (наприклад, від «Вищої математики» до «Статистики» та «Економетрики») дозволяє якісно опановувати матеріал. Також вони відзначили, що календар оцінювання і графік контрольних заходів у більшості випадків є збалансованими, що забезпечує можливість рівномірного розподілу навчального навантаження протягом семестру.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

В рамках заявленої ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Під час зустрічі з керівництвом коледжу підтверджено, що впровадження цієї форми навчання за ОПП наразі не планується.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спрямована на інтеграцію принципів сталого розвитку відповідно до Цілей ООН до 2030 року (резолюція Генеральної Асамблеї ООН №70/1 від 25.09.2015) та Указу Президента України від 30.09.2019 №722. Зміст програми забезпечує набуття здобувачами компетентностей, спрямованих на екологічну відповідальність («Економіка і фінанси підприємства», «Менеджмент», «Соціальне підприємництво»), соціальну справедливість і доброчесність («Правознавство», «Філософія», «Лідерство в бізнесі»), а також сталий економічний розвиток («Бізнес-планування», «Міжнародна торгівля», «Проектування логістичних систем»). Відповідні програмні результати навчання (ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10) відображають здатність здобувачів діяти відповідально, ініціювати інноваційні рішення, зберігати навколишнє середовище та брати активну участь у розвитку громадянського суспільства. Таким чином, програма формує компетентності, що корелюють із Цілями сталого розвитку у сферах якісної освіти, гідної праці та економічного зростання, інноваційного розвитку та партнерства.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП повністю відповідає ЗУ «Про вищу освіту», стандарту спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» та внутрішнім нормативам ЧДБК. Баланс між циклами загальної та професійної підготовки, а також між аудиторною і самостійною роботою побудований послідовно та логічно. Зміст дисциплін вибудований як цілісна система: від фундаментальних курсів до профільних з поступовим ускладненням матеріалу. Практична підготовка спроектована послідовно і забезпечує здобуття релевантних компетентностей для ринку праці. Позитивною практикою є те, що здобувачі застосовують їх у власній підприємницькій діяльності. Перелік вибірових дисциплін оновлюється щороку, інформація є публічною, діють механізми зворотного зв'язку. Важливою складовою є розвиток soft skills – комунікації, лідерства, критичного мислення, креативності, цифрової грамотності. Окрім цього, в програмі інтегровано принципи сталого розвитку такі, як екологічна відповідальність, соціальна справедливість, доброчесність та орієнтація на інноваційний економічний розвиток, що має підґрунтя для формування компетентного й конкурентоспроможного випускника, готового діяти відповідально й інноваційно відповідно до Цілей сталого розвитку до 2030 року.

Недоліки

1. Реалізація права на вибір дисциплін частково обмежується чисельністю груп: у випадку недостатньої кількості заяв студенти не мали змоги вивчати обрану дисципліну. Вибірковий перелік залишається відносно вузьким, що зменшує варіативність індивідуальної траєкторії. 2. Механізм зборів і колективного обговорення вибірових курсів зручний для інформування, проте не завжди забезпечує індивідуалізовану фіксацію вибору та прозоре відстеження. 3. Використання позааудиторних форматів має епізодичний характер, що звужує можливості для системного закріплення soft skills у різних освітніх і професійних контекстах.

Рекомендації

1. Урізноманітнити й розширити перелік вибірових дисциплін, зокрема міждисциплінарних і практикоорієнтованих, щоб здобувачі мали ширший простір для формування індивідуальних траєкторій. 2. Запровадити електронні інструменти (наприклад, особистий кабінет здобувача) для індивідуалізованого вибору дисциплін і прозорої фіксації рішень. 3. Розширити практику використання позааудиторних форматів (тренінги з публічних виступів, бізнес-ігри, хакатони, міждисциплінарні та міжкафедральні проекти), надавши їм системного характеру.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників на освітню програму є чіткими, зрозумілими та доступними. Вони відповідають загальним вимогам Закону України «Про вищу освіту» та загальним Правилам прийому до ЗВО. Доступність забезпечена публікацією інформації на офіційній вебсторінці Коледжу (<http://csbc.edu.ua/enrollee.php?enrollee=8>). Ці Правила прийому, відповідно до законодавчих вимог, містять вичерпну інформацію про етапи конкурсного відбору, строки та порядок реєстрації заяв, вимоги до документів та формулу розрахунку конкурсного бала. Можливість зарахування НМТ попередніх років та співбесіду підтверджує наявність визначених складових відбору. Положення Правил прийому вважаються недискримінаційними, оскільки вони ґрунтуються на загальних вимогах законодавства України. Вони враховують особливості отримання кваліфікації «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» через додаткові вимоги: подання мотиваційного листа та проходження співбесіди. Ці вимоги спрямовані на відбір найбільш мотивованих абітурієнтів, що відповідає специфіці освітньої програми. Критерії відбору на освітню програму є доступними для вступників, оскільки вони чітко визначені у Правилах прийому та оприлюднені на офіційному веб-сайті. Ці критерії ґрунтуються на об'єктивних показниках – результатах НМТ – та додаткових вимогах, що враховують особливості програми – оцінці мотиваційного листа та співбесіди. Це забезпечує прозорість процесу. Однак, слід зазначити, що у 2025 році фактичний набір за цією освітньою програмою не здійснювався.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Прийом вступників на навчання за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється відповідно до «Правил прийому до Черкаського державного фахового бізнес-коледжу на навчання для здобуття ступеня бакалавра» (<http://csbc.edu.ua/documents/enrollee/290425.pdf>), які щорічно розробляються згідно з чинною нормативною та законодавчою базою України. Ці Правила затверджуються Педагогічною радою та оприлюднюються на офіційному сайті закладу (<http://csbc.edu.ua/enrollee.php?enrollee=8>). До обговорення вимог Правил прийому залучаються представники адміністрації, педагогічні працівники та представники студентського самоврядування. Для конкурсного відбору на освітньо-професійний ступінь бакалавра на дану освітню програму допускаються особи на основі повної загальної середньої освіти або Національної рамки кваліфікацій-5. У 2024 році вступники використовували результати НМТ або ЗНО 2021 року. Спеціальні умови вступу реалізуються у встановленому законодавством порядку. Мотиваційний лист додається вступником до кожної заяви, а конкурсний бал розраховується як відношення суми балів, отриманих за результатами НМТ(ЗНО) з основного та додаткового блоків з урахуванням вагових коефіцієнтів, що дозволяє врахувати знання вступника з профільних предметів. Програми творчих конкурсів або вступних випробувань не формуються, оскільки використовуються результати НМТ/ЗНО. У 2025 році прийом вступників на навчання за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» не здійснювався. Правила прийому та інша документація щодо вступу щорічно змінюються відповідно до оновлення законодавства та вимог Міністерства освіти і науки України.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах, включаючи періоди академічної мобільності, є систематизованою та активно застосовується у ЗВО. Ця процедура формально врегульована внутрішніми нормативними документами Коледжу, а саме: «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу у Черкаському державному бізнес-коледжі» (<http://csbc.edu.ua/documents/student/ac5.pdf>), «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/26052_1.pdf). Надійність визнання забезпечується двома основними напрямками: по-перше, при скороченому терміні навчання, вона реалізується через масштабне перезарахування кредитів (120 кредитів для фахових молодших бакалаврів у 2023 р. та 60 кредитів для молодших спеціалістів у 2024 р.), що вимагає зіставлення навчальних планів та програмних результатів попередніх освітніх рівнів для забезпечення їхньої еквівалентності. По-друге, при академічній мобільності за програмою Erasmus+, надійність гарантується попереднім узгодженням програмних результатів навчання, що здійснюється згідно силабусів обраних освітніх компонентів перед відбуттям студента. Фактичне перезарахування відбувається після повернення на основі офіційної академічної довідки, виданої іноземним закладом. Інформування здобувачів відбувається шляхом оприлюднення нормативних документів на офіційному веб-сайті університету. Основних проблем під час визнання результатів навчання не виявлено, тому додаткових заходів не вживається. Практика застосування процедури визнання результатів навчання на освітній програмі існує і застосування підтвердили студенти на зустрічі 4 Зі

здобувачами ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», які зараховували результати навчання за програмою Erasmus+.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті у Черкаському державному фаховому бізнес-коледжі, є чітко врегульованою та відкритою. Вона регулюється двома основними документами: «Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти (самоосвіти) здобувачів освіти у ЧДБК» (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/9999.pdf>) та «Положенням про академічну мобільність здобувачів освіти» (<http://csbc.edu.ua/documents/student/ac5.pdf>). Документи оприлюднені на офіційному вебсайті Коледжу, що забезпечує доступність процедури. Здобувачі подають заяву та підтверджуючі матеріали, а рішення ухвалює відповідна комісія, що гарантує прозорість процесу. Інформування здобувачів щодо можливостей перезарахування відбувається регулярно через Центр кар'єри та міжнародних зв'язків, який проводить інформування про закордонне навчання та стажування, що підтвердили здобувачі на Зустрічі 4 зі здобувачами ОП. Крім того, інформування здійснюється через практичну діяльність та онлайн-проекти (наприклад, співвикладання з іноземними фахівцями та мовний центр Lingua Hub), які створюють умови для здобуття та подальшого визнання неформальних результатів. Практика застосування процедури існує, що підтверджується наявністю самого Положення та активним залученням студентів до організованих Коледжем неформальних освітніх заходів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Вимоги до прийому на освітню програму (ОП) повністю відповідають законодавству, вирізняються прозорістю та доступністю для всіх вступників (відповідність підкритерію 3.1). Процедури визнання результатів, отриманих на інших освітніх програмах чи шляхом неформальної освіти, чітко регламентовані внутрішніми документами університету, які опубліковані на веб-сайті. Дієвість та ефективність цих механізмів (визнання результатів) додатково підтверджена під час зустрічей як викладачами, так і студентами ОП (відповідність підкритеріям 3.3 та 3.4).

Недоліки

Недоліків та слабких сторін у контексті Критерію 3 не виявлено.

Рекомендації

Експертна група рекомендує більш активно залучати та мотивувати здобувачів освіти до сертифікованих курсів на платформах Eram, Coursera, Intela, Prometheus, Microsoft Academy, CISCO, як елементів неформальної освіти за спеціальністю та щосеместрово інформувати студентів щодо можливостей визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» організовано відповідно до законодавства України (Закони України «Про вищу освіту», «Про освіту», Ліцензійні умови провадження освітньої

діяльності, Постанова КМУ №1187 від 30.12.2015, Стандарт вищої освіти спеціальності 076, наказ МОН від 13.11.2018 №1243 у редакції від 05.07.2024 №963) та внутрішніх положень ЧДБК: «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://salo.li/CD6DD55>) і «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://salo.li/1AB9D3c>). У ньому поєднуються традиційні методи (лекції, семінари, практичні заняття) з інноваційними форматами – проєктне навчання, кейс-метод, ділові ігри, гостьові лекції. Такий комплекс сприяє досягненню заявлених програмних результатів навчання. Водночас відзначається епізодичне використання сучасних інтерактивних методів, що є цікавими для здобувачів (за результатами зустрічі), а також обмежене застосування новітніх цифрових технологій, адже основним дистанційним інструментом залишається Moodle. Реалізація студентоцентрованого підходу в закладі підтверджується різними практиками. Здобувачі формують власну освітню траєкторію через вибіркові дисципліни, визначають теми курсових і кваліфікаційних робіт, бази практики. Під час зустрічей із науково-педагогічними працівниками було відзначено, що викладачі активно використовують інструменти індивідуалізації навчання. Наприклад, у дисципліні «Ринок праці та людський капітал» застосовується проєктний підхід та виконання індивідуальних завдань, що дозволяє студентам адаптувати зміст під власні інтереси й професійні плани. У математично складних дисциплінах («Теорія ймовірності», «Економіко-математичне моделювання») викладачі на першому занятті проводять діагностичне опитування, щоб з'ясувати рівень готовності здобувачів до сприйняття матеріалу та відповідно скоригувати вектор викладання. Під час зустрічі здобувачі зазначили, що беруть участь у групових проєктах, написанні бізнес-плану («Бізнес-планування»), використовують набуті практичні компетентності дисциплін на практиці («Аналіз господарської діяльності»), маркетингових експериментах («Маркетинг»), що стимулює креативність і практичну спрямованість навчання. Важливим елементом є гостьові лекції стейкхолдерів. Були згадані під час спілкування такі заходи, як лекції випускників з консалтингової компанії, інтерактивні зустрічі підприємців-здобувачів з одногрупниками, а також представника Пенсійного фонду у тематичі фіскальної політики, а також активне залучення здобувачів до місцевих програм регіонального розвитку міста Черкаси. Варто відзначити активне залучення іноземних партнерів коледжу до гостьових візитів та навчання студентів. Проведення перелічених заходів було підтверджено матеріалами, поданими на запит ЕГ. Отже, системне впровадження студентоцентрованого підходу, орієнтованого на потреби здобувачів, з можливістю вибору та взаємодії з бізнес-середовищем і практикою присутнє.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» усім учасникам освітнього процесу завчасно надається повна, доступна й зрозуміла інформація про цілі, зміст, програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання. Актуальні відомості щодо організації освітнього процесу розміщені на веб-сайті ЧДБК – <https://salo.li/6044F3f> (профіль ОПП, ПРН, структура та логіка ОК, обсяг ЄКТС, нормативна база), тоді як у віртуальному середовищі Moodle (<https://salo.li/6B2D109>) зосереджені силабуси й робочі програми дисциплін із чітко визначеними результатами навчання, тематичними планами, переліком видів діяльності, системою та критеріями оцінювання, розкладами поточного та підсумкового контролю, графіком навчального процесу. Доступ до ресурсів у Moodle надається здобувачам автоматично, а силабуси та навчально-методичні матеріали публікуються не пізніше ніж за тиждень до початку семестру; на першому занятті викладач додатково презентує цілі курсу, очікувані результати та політику оцінювання. Обраний формат забезпечує «єдине вікно» доступу, простежуваність змін та архівацію матеріалів, а також оперативний зворотний зв'язок через електронний журнал у Moodle. Під час огляду матеріально-технічної бази та спілкування зі здобувачами було виявлено, що обрана форма комунікації забезпечує здобувачам завчасність і повноту публікацій, прозорість критеріїв. Водночас окремі курси демонструють нерівномірну деталізацію рубрик і залежність інтерактивності виключно від інструментів Moodle. Таким чином, у цифровій складовій наразі основним інструментом є Moodle, однак ця база потребує розширення та доповнення сучасними цифровими сервісами. Використання лише Moodle не забезпечує достатнього рівня інтерактивності, а також створює обмеження для розвитку прозорої та гнучкої системи самонавчання та самоконтролю. Ефективною практикою є постійне кураторство академічних груп. Куратори супроводжують здобувачів упродовж усього періоду навчання, оперативно інформують про організаційні питання, зміни в розкладах і вимоги до оцінювання, а також забезпечують регулярний зворотний зв'язок і координацію комунікації між здобувачами, викладачами та адміністрацією («Положення про куратора академічної групи»; <https://salo.li/5A42b78>). Варто відзначити, що рівень задоволеності студентів методами навчання та викладання, організацією освітнього процесу щорічно вимірюється шляхом опитувань (<https://salo.li/5745586>) і демонструє максимальний показник – 100%, що свідчить про відповідність організації освітнього процесу їхнім потребам та очікуванням. До того ж, зустріч із допоміжними підрозділами виявила окреслені напрямки роботи у сфері цифрової трансформації освітнього процесу (наприклад, наразі оновлюється офіційний сайт коледжу та розвивається чат-бот (@chsbc_bot) для зручного доступу до розкладу). Загалом, ОПП забезпечує завчасний і повний доступ до навчальної інформації, що гарантує прозорість освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП забезпечується системно та відповідає рівню бакалавра, спеціальності 076 і меті програми. Методи викладання, засновані на дослідженнях, імплементовано через курсові роботи та індивідуальні завдання з виразною емпірично-аналітичною складовою: наприклад, у дисциплінах «Маркетингові дослідження», «Бізнес-планування», «Фінансовий облік і оподаткування» здобувачі аналізують

ринкові тенденції, формують і захищають бізнес-плани, здійснюють розрахунки ефективності проєктів із використанням сучасних методик та реальних даних. Результати навчальних досліджень обговорюються на заняттях і публічно презентуються (у т.ч. в межах курсових захистів), що сприяє розвитку академічної доброчесності та навичок наукової комунікації. Наукові досягнення НПП інтегруються в освітній процес: кафедра виконує прикладну НДР «Формування безпечових і соціально-економічних пріоритетів розвитку Черкаської області в умовах воєнного стану та в період повоєнного відновлення» (№ держреєстрації 0124U005004), на основі результатів якої оновлюються зміст і кейси окремих компонентів. Позанавчальну дослідницьку активність забезпечує студентський науковий клуб «Відкритий простір» (<https://salo.li/63F4boe>), що діє за затвердженням «Положенням про стимулювання науково-дослідницької діяльності студентів клубів» (<https://salo.li/EBcae22>); участь у клубі та науково-практичних заходах стимулюється внутрішньою системою заохочень (сертифікат і зарахування додаткових балів до вибіркових компонентів за рішенням Наукової ради). Засідання Наукової ради проводяться із залученням здобувачів, що розширює їхню участь в інституційній науці коледжу. Практикоорієнтована дослідницька підготовка забезпечується під час навчальної та переддипломної практик на базових підприємствах і в підрозділах-партнерах: здобувачі збирають первинні дані, проводять аналітику, валідують гіпотези з реальними стейкхолдерами. Зафіксовано випадки практичного впровадження результатів (зокрема, напрацювання з бізнес-планування використано діючими підприємцями серед здобувачів). Також в освітній процес інтегруються гостьові лекції представників бізнесу та консалтингу, які надають експертну підтримку проєктам і доступ до актуальних кейсів. Варто зазначити, під час спілкування з науково-педагогічним персоналом з'ясовано, що викладачі системно стимулюють участь здобувачів у щорічній студентській науково-практичній конференції: заохочують наукову активність додатковими балами за тематичним внеском, мотивують готувати тези як апробацію курсових робіт і підсумкової кваліфікаційної роботи. Наразі формат конференції еволюціонував у студентсько-викладацький, що посилює міжкафедральну взаємодію та науковий супровід освітнього процесу (<https://salo.li/447775a>). У підсумку, ОПП демонструє послідовне поєднання навчання і досліджень через дослідницькі завдання в дисциплінах, інтеграцію результатів НДР кафедри, роботу студентського наукового клубу та практики з реальними даними і стейкхолдерами.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів ОПП здійснюється за сталою процедурою внутрішнього моніторингу і перегляду: щороку перед початком навчального року кафедра ініціює ревізію силабусів і робочих програм, результати обговорюються на засіданнях кафедри та наукового семінару, узгоджуються проєктною групою ОП і затверджуються у встановленому порядку; у разі появи суттєвих змін (оновлення стандартів МОН, нові вимоги роботодавців, результати НДР або стажувань) корекції вносяться позапланово протягом семестру. Підставами для оновлення є: результати наукових досліджень і публікацій НПП, матеріали підвищення кваліфікації та міжнародних стажувань, щорічні опитування здобувачів і стейкхолдерів, рішення наукової ради та зовнішні регуляторні зміни (зокрема наказ МОН № 842 від 13.06.2024). Визначення переліку сучасних практик і наукових досягнень, що інтегруються у навчання, здійснюється кафедрою та проєктною групою ОП на підставі експертного аналізу релевантності до ПРН і компетентнісної моделі випускника, із подальшим погодженням на науковій раді. Приклади впровадженнь: досвід міжнародного стажування д.е.н., проф. Азьмук Н.А. (Відземський університет прикладних наук, Латвія) ліг в основу оновлення тем «Людський капітал», «Цифровий сегмент ринку праці» у компонентах «Ринок праці та людський капітал» і «Менеджмент»; к.т.н., доц. Хлебнікова Н.Б. на базі власних публікацій актуалізувала «Товарознавство харчових продуктів» і «Товарознавство нехарчової продукції» (асортиментна політика, позиціонування, кейси фінансової стійкості в кризових умовах); к.пед.н., доц. Іванова І.В. інтегрувала сучасні методики розвитку мовленнєвих навичок і TBL-підходи в «Англійську для ділового спілкування». Результати оновлень презентуються і рецензуються на кафедральному науковому семінарі (зокрема, 05.06.2024), відображаються у змінених силабусах у Moodle та протоколах засідань, забезпечуючи системність, доказовість і відповідність ОК актуальним науковим трендам і практикам галузі. На запит ЕГ було надіслано матеріали, що підтверджують дані факти перегляду та оновлення ОПП. Під час спілкування з науково-педагогічним персоналом наведено низку прикладів участі викладачів у конференціях і стажуваннях, у тому числі зарубіжних та за участю партнерів; відповідні напрацювання інтегровані в окремі дисципліни за дотичною тематикою. Викладачі підкреслили, що прагнуть бути прикладом для студентів, мотивують їх до наукової активності та професійного розвитку. Спілкування зі стейкхолдерами підтвердило системний перегляд і оновлення ОПП відповідно до нових ринкових трендів і викликів. У підсумку підтверджуємо, що оновлення змісту дисциплін відбувається на основі сучасних наукових досягнень та практичного досвіду викладачів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ОПП розроблена та удосконалена кафедрою з урахуванням чинних нормативно-правових актів МОН, Стандарту ВО (наказ №1243 від 13.11.2018) і змін до стандартів (наказ №842 від 13.06.2024), що забезпечує актуальність результатів навчання та інтеграцію міжнародного компоненту. Інтернаціоналізація є складовою місією та реалізується через діючі партнерства і академічну мобільність: з 2015 року діє угода з ISMA University (Латвія), у 2023 році розпочато співпрацю з Відземським університетом прикладних наук (Вальмієра, Латвія), у межах Erasmus+ реалізовано формат Blended Intensive Program «Innovative Methods for Future Skills», результати якого обговорено на відкритому засіданні Наукової ради коледжу. У листопаді 2024 року здобувачі та викладачі долучилися до програми YOSHI Університету прикладних наук Саксон (Нідерланди), спрямованої на практики SEO/AI, створення веб-сайтів

і налаштування ключових клієнтських каналів. До освітнього процесу залучаються іноземні фахівці з професійного розвитку (д-р Джонсон, проф. А. Апа, США), а також викладачі кафедри, які пройшли закордонні стажування; набуті ними наукові та прикладні результати інтегровані у зміст дисциплін (зокрема теми людського капіталу, цифрового сегмента ринку праці, сучасного менеджменту, міжнародної торгівлі та торговельної політики). Доступ до міжнародних ресурсів забезпечується через участь у спільних освітніх активностях (BIP, YOSHI), використання англомовних матеріалів і кейсів, а також через англомовні компоненти програми – EN302 Business English та EN304 Introduction to Public Speaking (Eng), що підтримують академічну комунікацію та професійні навички англійською мовою. Участь здобувачів і НПП у міжнародних проектах і мобільності стимулюється в межах індивідуальних освітніх траєкторій, перезарахування результатів навчання за ЄКТС здійснюється профільною комісією, а організаційні виклики (розбіжності в розкладах, мовна підтримка) долаються через гнучкі графіки, консультації та тьюторський супровід (<https://salo.li/5AFF276>). Динаміка інтернаціоналізації засвідчується розширенням партнерств та нарощенням участі у змішаних інтенсивних програмах. Паралельно формується культура наукової комунікації: викладачі виступають рольовими моделями, заохочують здобувачів до участі в конкурсах та проектах і мотивують активність додатковими балами за тематикою. Під час зустрічі з адміністративним персоналом було підтверджено, що ЧДБК активно співпрацює з міжнародними партнерами та реалізує спільні освітньо-наукові проекти, які стають підґрунтям для розширення практик академічної мобільності, обміну досвідом і впровадження інноваційних методик викладання. До того ж, ЕГ позитивно відмітила роботу відділу міжнародних зв'язків у векторі створення цікавих проектів для науково-педагогічного персоналу та здобувачів. Сукупно це підтверджує системне поєднання навчання, викладання та досліджень із міжнародним виміром і сталі механізми підтримки академічної мобільності та спільних проектів у межах ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» організований відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх положень ЧДБК. У навчанні поєднуються традиційні методи з інноваційними форматами, є реалізується практика проведення гостьових лекцій та інтерактивних заходів із залученням бізнес-партнерів. Позитивною практикою є системність впровадження студентоцентрованості: викладачі застосовують індивідуалізовані підходи у викладанні та діагностику рівня підготовки студентів перед початком навчального курсу. Здобувачі відзначили практичну користь дисциплін для майбутньої професійної діяльності, а також цінність зустрічей із підприємцями та практиками. Активне залучення іноземних партнерів до гостьових лекцій і візитів, а також розвиток студентсько-викладацьких конференцій підтверджують інтеграцію міжнародного й наукового компонентів. Прозорість освітнього процесу забезпечується вчасною публікацією навчальних матеріалів і силабусів у Moodle, а кураторська система супроводжує здобувачів на всіх етапах навчання. Щорічні опитування демонструють 100% рівень задоволеності студентів методами навчання та викладання.

Недоліки

1. Використання інтерактивних методів викладання має епізодичний характер, що обмежує сталість їхнього впливу на формування компетентностей. 2. Цифрова складова освітнього процесу базується переважно на Moodle, який забезпечує зручність доступу, але має обмежену інтерактивність та недостатньо підтримує розвиток прозорішої й гнучкішої системи самонавчання та самоконтролю; 3. Окремі курси демонструють нерівномірність деталізації рубрик і залежать від можливостей Moodle.

Рекомендації

1. Активізувати використання інноваційних методів викладання, зокрема бізнес-ігор, симуляцій підприємницьких ситуацій, хакатонів, тренінгів soft skills. 2. Розширити цифрову базу навчання, доповнивши Moodle сучасними інтерактивними платформами для більшої гнучкості самонавчання, самоконтролю й ефективної взаємодії. 3. Поширювати практики змішаного та peer-to-peer навчання, що сприятиме розвитку комунікації та лідерських навичок здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін освітньої програми (ОП) Черкаського державного фахового бізнес-коледжу (ЧДБК) дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання (ПРН) за освітніми компонентами, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>) та Положенням про проведення семестрового контролю (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/30.pdf>). Система оцінювання складається з поточного та підсумкового контролю, причому підсумковий контроль здійснюється у формі заліків та іспитів (письмова та усна форми), що забезпечує комплексну оцінку знань, умінь та навичок. Бали за різні види робіт визначаються відповідно до дисципліни кожним викладачем, що детально прописано у силабусі, наприклад предмет «Бізнес-англійська» в силабусі детально описує кількість балів та методику розрахунку в своєму силабусі, що оприлюднено на сайті ЗВО (http://csbc.edu.ua/documents/student/silabus/b21025_1.pdf); бали за практичні заняття дублюються у системі MOODLE та журналі обліку, що підтвердили викладачі на Зустрічі з академічним персоналом. Збалансованість встановлення балів досягається через розробку системи оцінювання відповідно до форми підсумкового контролю та врахування у силабусах кількості аудиторних годин та самостійної роботи. Прозорість і зрозумілість критеріїв для здобувачів вищої освіти досягається завдяки їх розкриттю у силабусах, які завчасно доводяться до відома здобувачів шляхом оприлюднення на сайті ЧДБК (<http://csbc.edu.ua/student.php?student=13>) перед початком навчального року та у системі MOODLE. Різноманітні види завдань забезпечуються через різноманітність та різноплановість форм поточних контрольних заходів, а самоконтроль стимулюється завдяки обов'язковому доведенню до відома здобувачів умов та мінімальної кількості балів для допуску до підсумкового контролю на початку викладання дисципліни. Інформація про форми контрольних заходів, критерії оцінювання та терміни доводиться до здобувачів завчасно, регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>), а також на першому занятті семестру викладач інформує про структуру та пояснює систему оцінювання, що було підтверджено на Зустрічі 4 Зі здобувачами ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».. Структура екзаменаційного білету та критерії його оцінювання дублюються у системі MOODLE. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання проводиться шляхом опитувань серед студентів, що було підтверджено на Зустрічі 4 Зі здобувачами ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Врахування отриманої інформації для вдосконалення освітнього процесу забезпечується через комплексне застосування форм і методів атестації, що гарантує ефективний зворотний зв'язок між усіма учасниками процесу, а також через затвердження кафедрою завдань та критеріїв оцінювання кваліфікаційних робіт, що є механізмом постійного контролю та вдосконалення.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти, оскільки основною формою атестації є публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра. Це підтверджується тим, що кваліфікаційна робота є підсумковим інтегруючим завданням і дозволяє оцінити рівень сформованості як загальних, так і фахових компетентностей, які визначені освітньою програмою і стандартом вищої освіти. Сама атестація є відкритою та публічною, а її процедура врегульована Положенням про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в ЧДБК (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/060622.pdf>). ЗВО не додавав власні, окремі від захисту кваліфікаційної роботи, форми атестації. Проте, сама кваліфікаційна бакалаврська робота є інструментом, який сприяє встановленню досягнення програмних результатів навчання (ПРН). Згідно з відомостями, кваліфікаційні іспити (як окрема форма атестації) на ОП не проводяться (атестація здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи). Проте, підсумкові іспити (у рамках семестрового контролю) передбачені Положенням про організацію освітнього процесу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>) і, як частина підсумкового контролю, дозволяють комплексно оцінити отримані знання, уміння та навички. У ЗВО немає потреби у процедурі аналізу результатів ЄДКІ, оскільки Єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ) для спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» наразі не запроваджений.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури проходження контрольних заходів у Черкаському державному фаховому бізнес-коледжі (ЧДБК) регламентуються комплексом внутрішніх документів: Положенням про організацію освітнього процесу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200323.pdf>), Положенням про проведення семестрового контролю та атестації студентів ЧДБК (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/30.pdf>) та Положенням про підсумковий семестровий контроль знань студентів ЧДБК (<http://csbc.edu.ua/documents/news/200324.pdf>). Доступність цих документів для здобувачів вищої освіти та викладачів забезпечується їх оприлюдненням на офіційному вебсайті ЧДБК (у розділі

«Документи»), розміщенням на інформаційних стендах у корпусах, а також ознайомленням здобувачів із відповідними положеннями під час перших занять у семестрі. Крім того, ключова інформація про форми контролю та критерії оцінювання завжди міститься в силабусах, які є у вільному доступі в електронному освітньому середовищі Moodle. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів гарантується кількома механізмами, регламентованими зазначеними Положеннями, включаючи використання єдиних, заздалегідь оприлюднених критеріїв оцінювання, застосування стандартизованих форм контролю (тести, письмові завдання, кейси) для мінімізації суб'єктивних чинників та перевірку письмових робіт кількома членами комісії у випадках апеляцій. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів унормовано «Положенням про академічну доброчесність» (<http://csbc.edu.ua/documents/news/18112022.pdf> та <http://csbc.edu.ua/documents/news/181120220.pdf>) та внутрішніми процедурами: викладачі зобов'язані повідомляти про можливий конфлікт інтересів (родинні, фінансові чи інші особисті зв'язки), і в разі такого повідомлення їх усувають від оцінювання, а контроль здійснюють інші уповноважені особи. Процедури оскарження результатів контрольних заходів чітко регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу» та окремими «Положенням про організацію роботи апеляційної комісії Черкаського державного бізнес-коледжу» (<http://csbc.edu.ua/documents/student/171224.pdf>) і Положенням про апеляцію підсумкового семестрового контролю (<http://csbc.edu.ua/documents/student/qwerty.pdf>). Процедура передбачає подання здобувачем письмової заяви протягом визначеного строку (як правило, не пізніше наступного робочого дня), розгляд заяви апеляційною комісією (до складу якої входять викладачі, що не брали участі у первинному оцінюванні), аналіз дотримання процедури та повторний розгляд виконаної роботи з подальшим ухваленням рішення про коригування чи залишення оцінки без змін. Крім того, повторне проходження контрольних заходів для здобувачів, які отримали незадовільну оцінку або мали поважні причини неявки, також чітко врегульовано, що підтверджується прикладом допуску двох здобувачів у 2023/2024 н.р. до повторного складання іспиту з «Маркетингових досліджень» за окремим графіком через наявність лікарняного

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, принципи та правила дотримання академічної доброчесності у ЗВО закріплені у низці внутрішніх документів, які забезпечують прозорість та однаковість вимог для всіх учасників освітнього процесу, зокрема, це: «Кодекс академічної доброчесності ЧДБК» (<http://csbc.edu.ua/documents/news/18112022.pdf>), що визначає основні принципи, права та обов'язки, порядок реагування та види академічної відповідальності; «Положення про організацію освітнього процесу», яке містить норми щодо недопустимості плагіату; «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості; Положення про комісію з питань академічної доброчесності» (<http://csbc.edu.ua/documents/news/181120220.pdf>); та «Положення про кваліфікаційну роботу ЧДБК» (<http://csbc.edu.ua/documents/news/310323.pdf>). Доступ до цих документів забезпечено через офіційний сайт ЗВО. Для виявлення порушень академічної доброчесності та підвищення якості освіти використовуються технологічні рішення, а саме: з березня 2019 року діє угода на використання системи Unicheck (<https://unicheck.com>), а з червня 2024 року впроваджено програму StrikePlagiarism ([StrikePlagiarism.com](https://strikeplagiarism.com)). Перевірка на академічний плагіат кваліфікаційних робіт та інших індивідуальних робіт здобувачів ОПП є обов'язковою згідно з Кодексом академічної доброчесності та Положенням про комісію, і допуск до захисту надається керівником роботи лише з врахуванням довідки про відсутність плагіату, використання механізму доведено наданими документами та високою обізнаністю студентів, що було підтверджено на Зустрічі 4 зі здобувачами ОП. Додатково студентами проводиться самоперевірка наукових праць за допомогою безкоштовних онлайн-сервісів.). Електронний репозитарій кваліфікаційних робіт (<https://dr.csbc.edu.ua/home>) забезпечує відкритий доступ до текстів, що сприяє прозорості, перевірці унікальності та запобіганню плагіату. Реагування на порушення академічної доброчесності регламентується «Положенням про академічну доброчесність», «Положенням про організацію освітнього процесу» та внутрішніми актами. Процедури чітко визначені: фіксація порушення викладачем, розгляд випадку на кафедрі або комісії, ухвалення рішення щодо заходів впливу. Види відповідальності: повторне виконання завдання, зниження оцінки, анулювання результатів, недопуск до захисту чи іспиту. У 2025 році під час перевірки курсових робіт з «Економічної теорії» виявлено високий рівень запозичень у двох студентів — роботи повернуто на доопрацювання, оцінку знижено, проведено індивідуальні консультації. Такий підхід поєднує виховну та дисциплінарну функції, формуючи культуру академічної доброчесності. Здобувачі освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на Зустрічі 4 продемонстрували високу поінформованість у сфері академічної доброчесності, що підтверджує ефективність застосованої політики ЗВО у забезпеченні якості освіти та формуванні етичних академічних стандартів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Студенти демонструють високий рівень академічної доброчесності, підтримуючи високі етичні стандарти навчання. Студентська спільнота глибоко поінформована про свої права та механізми дій у разі виникнення конфліктних ситуацій. Процес оцінювання результатів навчання забезпечується об'єктивністю екзаменаторів та проводиться через сучасну платформу дистанційного навчання. Дотримання академічної доброчесності гарантується системою внутрішніх нормативних документів та ефективними інформаційними технологіями.

Недоліки

За Критерієм 5, ключовим недоліком є надмірна увага ЗВО до технічної перевірки робіт на плагіат та недостатність проактивних заходів для формування цілісної культури академічної доброчесності.

Рекомендації

Експертна група рекомендує в наступному семестрі розширити превентивну роботу, зокрема шляхом проведення майстер-класів чи відкритих лекцій для популяризації процедур доброчесності в цілому.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

За даними, що наведені у табл. 2 «Відомостей про самооцінювання», отриманими під час спілкування з гарантом ОПП, НПП, а також в результаті аналізу інформації, що знаходиться у відкритому доступі (<https://surl.li/dxwpok>), ЕГ оцінила відповідність кваліфікації НПП цілям та результатам навчання на ОП. НПП мають відповідні до спеціальності ОП наукові ступені та вчені звання, систематично підвищують кваліфікацію, зокрема в міжнародному контексті. НПП переважно мають достатню кількість наукових публікацій за фахом, які відповідають ОК, що викладаються. Більшість НПП коледжу демонструють активну публікаційну діяльність, беручи участь у фахових виданнях, конференціях і наукових заходах різного рівня. Водночас окремим викладачам доцільно посилити цей напрям, зокрема шляхом публікації результатів досліджень у журналах, що індексуються в Scopus та WoS, для підвищення наукової репрезентативності закладу й міжнародної видимості його наукових здобутків. На сторінці кафедри розміщено інформацію про освіту, викладацьку діяльність, відзнаки, наукові профілі. Аналіз публікаційної активності засвідчив, що НПП мають наукові статті, відповідають не менш ніж 5 підпунктам п. 38 Ліцензійних умов. Висока професійна кваліфікація викладачів ОП підтверджується систематичним підвищенням кваліфікації. Так, Хлебнікова Н.Б. пройшла підвищення кваліфікації «Use of information and Communication Technologies in the Educational Process» Implemented within the framework of the Erasmus+ Project. ЕГ рекомендує організувати нові програми підвищення кваліфікації для викладачів, щоб забезпечити актуалізацію знань і навичок у відповідності до сучасних вимог розвитку спеціальності. Позитивним є той факт, що частина НПП, залучені до організації наукових заходів, що свідчить про їх активну участь у науковій діяльності. Аналіз відповідності кваліфікації НПП освітнім компонентам ОПП (таблиця 2 ВСО), а також інформації на сайті, свідчить про те, що у деяких НПП, зазначені публікації старші за 5 років, при цьому вивчення наукових профілів дало можливість ЕГ виявити недавні публікації. Рекомендується регулярно оновлювати пункти публікаційної активності на сайті та в ЄДЕБО, адже це є одним з основних показників професійної відповідності. Також рекомендовано регулярно оновлювати інформацію щодо підвищення кваліфікації. Структура викладацького складу за статтю та віком є збалансованою, що сприяє різноманітності підходів у навчанні. Знання іноземних мов вказує на готовність викладачів до участі в міжнародних проектах та міжнародній співпраці. На зустрічі зі здобувачами також був підтверджений високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, що задіяні в реалізації ОПП. ЕГ дійшла висновку, що академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних у реалізації ОПП, є достатньою в контексті ОК, що викладаються, та дозволяє досягти визначених цілей та РН ОПП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Експертна група відзначає, що у ЧДБК конкурсні процедури добору викладачів є чітко регламентованими, прозорими та недискримінаційними, що відповідає вимогам чинного законодавства та внутрішніх нормативних актів закладу – Статуту, Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» та Положення «Про порядок обрання за конкурсом на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Черкаському державному бізнес-коледжі» (<https://surl.li/ejxeiy>). Інформація про відкриті вакансії публікується на офіційному сайті коледжу, що забезпечує відкритість процесу і рівний доступ кандидатів до участі. Прозорість конкурсних процедур підтверджується наявністю чітких вимог до посади, визначених строків подання документів і критеріїв

оцінювання кандидатів. Недискримінаційність процедур дотримується через забезпечення рівних умов для всіх претендентів, незалежно від статі, віку чи переконань, що узгоджується з принципами академічної доброчесності та корпоративної етики закладу. Експерти відзначають, що під час конкурсу оцінюється кваліфікаційна відповідність кандидатів (освітній рівень, науковий ступінь, стаж роботи, результати підвищення кваліфікації, наукові та методичні досягнення), а остаточне рішення приймається колегіально на засіданні Вченої ради. Такий підхід сприяє формуванню компетентного, доброчесного та професійного кадрового складу, спроможного якісно реалізовувати освітні програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Ретельний аналіз надав можливість ЕГ зробити висновок, що ЧДБК системно залучає роботодавців, професіоналів-практиків і галузевих експертів до реалізації освітнього процесу. Така взаємодія забезпечує практичну спрямованість навчання, адаптацію змісту дисциплін до актуальних потреб ринку праці та регіональної економіки. Залучення стейкхолдерів відбувається у різних формах: участь у розробленні та рецензуванні ОПП, наданні пропозицій щодо оновлення змісту освітніх компонент. Так, Мілевська О.О. (ФОП) акцентувала на необхідності посилення підготовки у сферах цифрового маркетингу, управління проектами та організації ділових заходів). Представники бізнесу регулярно проводять гостьові лекції, майстер-класи та практичні заняття, спрямовані на ознайомлення здобувачів з сучасними бізнес-процесами та цифровими технологіями у підприємстві й торгівлі (<https://surl.li/flrcws>, <https://surl.li/bcbbkw>, <https://surl.li/ngjyps>, <https://surl.li/jalfcj>). Коледж має розгалужену мережу баз практики – торговельні, виробничі й консалтингові підприємства Черкаського регіону, що забезпечують студентам умови для набуття практичного досвіду. Також системно проводяться спільні заходи зі стейкхолдерами, зокрема за участі представників Черкаської торгово-промислової палати, обласного об'єднання роботодавців, ТОВ «Аудит Консалтинг Центр» та АТ СГ «ТАС» (<https://surl.li/ykkvrp>). Експерти підкреслюють, що така багатовекторна взаємодія з роботодавцями сприяє підвищенню якості підготовки здобувачів і зміцненню зв'язку освітнього процесу з реальними потребами бізнес-середовища.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Аналіз ВСО, результатів роботи у фокус-групах надали можливість ЕГ стверджувати, що у ЧДБК створено дієву систему професійного розвитку викладачів, яка ґрунтується на поєднанні формального, неформального та інформального навчання. Підвищення кваліфікації та атестація педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснюються відповідно до затверджених у закладі нормативних документів – «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЧДБК зі змінами» (<https://surl.li/xzxgga>), «Положення про атестацію педагогічних працівників» (<https://surl.li/pfiykf>) та «Положення про визнання результатів неформальної та інформальної освіти» (<https://surl.li/gdzoqo>). Підвищення кваліфікації викладачів проводиться системно відповідно до річного плану та включає участь у тренінгах, семінарах, навчальних курсах, професійних практикумах і програмах стажування як в Україні, так і за кордоном. Зокрема, 14 викладачів коледжу пройшли міжнародне стажування за програмою академічної мобільності Erasmus+, а також у межах партнерських проектів із закладами ЄС та США (<https://surl.li/dxdtbq>, <https://surl.li/wyxsve>). Так, Азьмук Н. та Іванова І. взяли участь у Міжнародному університетському тижні 2023, який відбувся у місті Валмієра, Латвія з 15 травня 23 р. по 19 травня 2023 р. (<https://surl.li/gjgrdj>). Викладачі активно залучаються до міжнародних освітніх подій, таких як воркшопи «Professional Development for Staff» (Prof. Andrea Apa, Broward College, USA) та «Professional Development for the Faculty» (Dr. Johnson, USA). У закладі діють внутрішні курси з англійської мови, а також організовуються кафедральні науково-практичні семінари та дискусійні зустрічі для обміну професійним досвідом. Експерти підкреслюють, що ЧДБК створив сприятливі умови для безперервного професійного розвитку педагогів, а приклади міжнародних стажувань і внутрішніх заходів свідчать про системний підхід до підвищення викладацької майстерності, академічної мобільності та інтернаціоналізації освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група відзначає, що освітня програма забезпечується висококваліфікованим науково-педагогічним складом, який має необхідну освіту, досвід, публікаційну активність та постійно підвищує професійний рівень. Процедури конкурсного відбору є відкритими, прозорими й недискримінаційними, що гарантує добір фахівців належного рівня. Професійний розвиток викладачів має системний характер і реалізується через програми підвищення кваліфікації, міжнародні стажування, внутрішні тренінги, мовні курси та обмін педагогічним досвідом. Позитивною практикою є високий рівень співпраці з роботодавцями та галузевими стейкхолдерами, які беруть участь у вдосконаленні змісту освітньої програми, організації практичної підготовки та проведенні гостьових лекцій.

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено. Разом з тим, доцільно посилити публікаційну активність окремих викладачів, зокрема у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science, а також оновити програми підвищення кваліфікації для тих, хто проходив навчання понад п'ять років тому.

Рекомендації

1. До 01.09.2026 р. керівництву коледжу, гаранту ОПП сприяти підвищенню наукової видимості викладачів шляхом публікації результатів досліджень у міжнародних наукометричних базах (Scopus, WoS). 2. До 01.06.2026 р. керівництву коледжу, гаранту ОПП оновити програми підвищення кваліфікації для актуалізації знань відповідно до сучасних тенденцій підприємництва, торгівлі та цифрової економіки. 3. До 01.06.2026 р. гаранту ОПП регулярно оновлювати інформацію про публікації й підвищення кваліфікації на сайті закладу та в ЄДЕБО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічне забезпечення ОП є частиною розвиненої інфраструктури ЗВО і постійно оновлюється фінансовими ресурсами Коледжу. Воно включає комп'ютерні класи, мультимедійні аудиторії, лабораторії з економіки та підприємництва, а також Інтернет-центр. Активно використовується спеціалізоване програмне забезпечення (MS Office, бухгалтерські програми, Excel) та інтернет-платформи для симуляції бізнес-процесів (ViAL+ та KINT). Це підтверджує наявність необхідного програмного забезпечення, його здатність забезпечити досягнення результатів навчання, оскільки наявний комплекс сучасних IT-рішень повністю покриває всі вимоги освітніх компонентів. Крім того, використовуване програмне забезпечення (MS Office, Moodle, ViAL+, KINT та ін.) є ліцензійним або загальноосвітнім/нейтральним, що повністю виключає використання неліцензійного програмного забезпечення чи ПЗ країни-агресора, що було продемонстровано під час Огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП (в режимі онлайн конференції) Бібліотека забезпечує доступ до широкого друкованого та електронного фонду. Навчально-методичне забезпечення є комплексним і розміщене у системі Moodle. Воно охоплює силабуси, методичні матеріали до всіх видів занять, завдання для самостійної роботи, а також контрольні-оцінювальні інструменти (кейси та тести), що було продемонстровано під час Огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП (в режимі онлайн конференції). Навчально-методичне забезпечення дозволяє досягнути цілі, завдання та програмні результати навчання. Його комплексність та практична орієнтованість, зокрема через використання симуляційних платформ та спеціалізованого ПЗ, забезпечує формування професійних компетенцій. Задоволеність студентів матеріально-технічною базою університету вивчається за допомогою щорічних опитувань, результати яких публікуються на офіційному сайті ЗВО (<http://csbc.edu.ua/documents/about/2025/0215.pdf>). Під час проведення зустрічі 4 Зі здобувачами ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» виявлено достовірність цих опитувань та високу задоволеність наявним забезпеченням.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Заклад освіти забезпечує доступ викладачів та здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів шляхом розвитку матеріально-технічного забезпечення, яке активно використовується в освітньому середовищі. Доступ до навчальних аудиторій, лабораторій, комп'ютерних класів та бібліотечного фонду є вільним і безкоштовним, що сприяє ефективній організації освітнього процесу. Мережа Wi-Fi, що функціонує в усіх приміщеннях закладу, та підключення стаціонарних ПК до мережевих ресурсів забезпечують зручний доступ до інформації. Бібліотечний фонд, що включає навчальну та наукову літературу, а також художню літературу, є доступним для всіх учасників освітнього процесу. Надана інформація акцентує увагу на створенні продуктивного та комфортного освітнього середовища, що ґрунтується на принципах студентоцентризму та співробітництва всіх учасників освітнього процесу. Наявність офіційного веб-сайту свідчить про те, що здобувачі вищої освіти та викладачі поінформовані про доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Доступ до розкладу також можливий за допомогою чат-боту в Telegrami (@chsbc_bot), але на момент проведення експертизи він не працював.

Освітнє середовище ЧДБК використовує репозитарій(<https://dr.csbc.edu.ua/home>) для зберігання та систематизації результатів освітньої діяльності здобувачів та наукових робіт викладачів, що було підтверджено на Зустрічі 7 із допоміжними структурними підрозділами, доступ до репозитарію є безперешкодним та в ньому наявні роботи студентів даної ОП у повному обсязі.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпека освітнього середовища для життя, фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти досягається у ЧДБК шляхом створення комплексної нормативно-організаційної системи та забезпечення соціальної інфраструктури. Безпечність освітнього процесу регулюється «Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу Черкаського державного бізнес-коледжу» (<http://csbc.edu.ua/documents/news/181122.pdf>). Крім того, Статутом коледжу (<http://csbc.edu.ua/documents/news/statut.pdf>) та Стратегією розвитку ЧДБК (<http://csbc.edu.ua/documents/about/strategiya.pdf>) передбачено забезпечення безпечних умов навчання, праці та побуту, а також дотримання здорового способу життя. Стан усіх приміщень ЗВО відповідає положенням будівельних Норм експлуатації та вимогам з охорони праці. Наказом директора призначено осіб, відповідальних за охорону праці в усіх ключових локаціях (навчальних кабінетах, лабораторіях, спортзалі), з чітко визначеними функціональними обов'язками. Відділ охорони праці безпосередньо опікується безпекою життєдіяльності у навчальних корпусах та гуртожитку. Інформація про ці заходи публікується на сторінці «Охорона праці та безпека життєдіяльності» на сайті Коледжу (<http://csbc.edu.ua/teacher.php?teacher=5>). Для підтримки фізичного та ментального здоров'я організовано роботу здоров'я пункту, що працює кожного дня, психологічної служби та юридичної служби, що було підтверджене під час Огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП (в режимі онлайн конференції) та під час Зустрічі 7 із допоміжними структурними підрозділами.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Комунікація зі студентами освітньої програми (ОП) у Черкаському державному фаховому бізнес-коледжі (ЧДБК) є багатоканальною та здійснюється на усіх етапах освітнього процесу через освітнє, інформаційне та організаційне середовища. У освітньому середовищі підтримка відбувається через групові та індивідуальні консультації з навчальних дисциплін та написання робіт. В інформаційному просторі важлива інформація оперативно поширюється через веб-сайт, соціальні мережі, мобільний додаток Telegram. Заклад освіти вважає комунікацію ефективною, оскільки вона системно моніториться через механізм зворотного зв'язку. Недоліки виявляються шляхом щорічного анонімного анкетування студентів щодо задоволеності якістю підтримки (<http://csbc.edu.ua/documents/about/2025/0215.pdf>). Результати обговорюються на засіданні кафедри, формуються пропозиції, які виносяться на Вчену раду для усунення недоліків та вдосконалення системи. Комплексна підтримка здобувачів включає: освітню та консультативну (індивідуальні консультації), організаційну (студентське самоврядування, старостат), інформаційну (Telegram, вебсайт, куратори, безоплатна первинна правова допомога), ментальну (психологічна служба та системний науково обґрунтований моніторинг ментального благополуччя через щорічні опитування та публікації). Достатність підтримки для дистанційного навчання забезпечується наявністю Moodle та оперативною комунікацією через Telegram. Соціальна підтримка надається через соціальну стипендію певним категоріям студентів та фінансову/матеріальну допомогу через профспілковий комітет.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Коледж забезпечує доступність навчального корпусу для осіб з обмеженими можливостями та інших маломобільних груп населення, про що свідчить обладнаний пандус та адаптоване вбиральне приміщення. Ці заходи підтверджуються офіційним документом — Висновком щодо доступності освіти (<http://csbc.edu.ua/documents/about/290421.pdf>). Крім того, процедура допомоги врегульована Порядком супроводу осіб з обмеженими можливостями та інших маломобільних груп (<http://csbc.edu.ua/documents/about/2904211.pdf>). Навчальний відділ здійснює інформаційний супровід та організаційну підтримку осіб з ООП. Це включає дистанційне інформування, надання навчальних матеріалів та консультування через систему дистанційного навчання (МУДЛ), електронну пошту, Telegram та інші канали. Особлива організаційна підтримка надається під час підсумкових контрольних заходів для забезпечення рівних можливостей. Для підтримки ментального здоров'я та соціальної адаптації в коледжі діє кабінет психологічної допомоги, де студенти мають можливість працювати з психологом. Крім того, укриття ЗВО забезпечені ліфтами, корпуси забезпечені пандусами та спеціалізованими вбиральнями, що було підтверджено під час Огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП (в режимі онлайн конференції).

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У Черкаському державному фаховому бізнес-коледжі (ЧДБК) антикорупційні політики та процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання та інші конфліктні ситуації є повністю унормованими, що забезпечує послідовне застосування цих механізмів для всіх учасників освітнього процесу. Основою для регулювання слугують Корпоративний кодекс (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/3.pdf>) та Кодекс академічної доброчесності (<http://csbc.edu.ua/documents/news/18112022.pdf>), які фіксують принципи взаємоповаги, гендерної рівності та толерантності. Політика запобігання та виявлення корупції, а також врегулювання конфлікту інтересів детально регламентована окремими положеннями: Положення про уповноважений підрозділ (<http://csbc.edu.ua/documents/corruption/nakaz651.pdf>), Положення про порядок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (<http://csbc.edu.ua/admin.php?about=6#>) та Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків (<http://csbc.edu.ua/documents/corruption/polog.pdf>). Врегулювання випадків цькування (булінгу) забезпечене спеціальним пакетом документів, який включає План заходів на протидію (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/110422_1.pdf), Порядок реагування на доведені випадки (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/110422_2.pdf) та Порядок подання та розгляду заяв про булінг (http://csbc.edu.ua/documents/teacher/110422_3.pdf). Ці документи, разом із Колективним договором (<http://csbc.edu.ua/documents/news/agreement.pdf>) та Правилами внутрішнього розпорядку (<http://csbc.edu.ua/documents/teacher/140422.pdf>), формують комплексну систему для вирішення усіх конфліктних ситуацій. Стосовно застосування цих процедур під час реалізації ОП, згідно з наданими відомостями, потреби застосовувати дані практики не виникало, що свідчить про відсутність зафіксованих та доведених інцидентів. Органи студентського самоврядування долучаються до вирішення таких проблем опосередковано: представники студентського самоврядування поінформовані та готові надавати підтримку й консультаційну допомогу здобувачам освіти в разі виникнення конфліктних ситуацій, виступаючи первинною ланкою для надання інформаційної та дорадчої допомоги.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Для освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення визнано достатнім та таким, що повністю сприяє досягненню програмних результатів навчання. Коледж забезпечує вільний доступ здобувачів та викладачів до всієї необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище загалом є безпечним та задовольняє потреби студентів. Надається повна організаційна та соціальна підтримка здобувачів, включаючи підтримку фізичного та ментального здоров'я, а також створені достатні умови для осіб з особливими освітніми потребами. У Коледжі впроваджені унормовані антикорупційні політики та чіткі процедури реагування на випадки цькування, дискримінації та інші конфліктні ситуації, які є доступними для всіх учасників процесу. Встановлені факти дозволяють зробити висновок, що освітня програма відповідає рівню В у контексті Критерію 7.

Недоліки

Недоліки в ході аналізу не виявлені

Рекомендації

До кінця навчального року завершити перенесення та повноцінно запустити оновлений чат-бот на новій платформі соціальної мережі для автоматизованого доступу здобувачів до актуального розкладу занять (включно із замінами).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЕГ встановила, що у ЧДБК належним чином регламентовано процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Зазначені процеси здійснюються у відповідності до вимог чинного законодавства та внутрішніх нормативних актів закладу. Нормативне забезпечення цих процедур представлено такими документами, розміщеними у відкритому доступі на офіційному вебсайті коледжу: «Порядок розробки, затвердження, періодичного перегляду та закриття освітніх програм» (<https://surl.li/rcjswt>); «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) у Черкаському державному бізнес-коледжі» (<https://surl.li/xfxhyj>); «Положення про ЕНМКД» (<https://surl.li/bftwbl>). ЕГ відзначає, що наявність чітко визначених і публічно доступних регламентів забезпечує прозорість, послідовність і системність процедур оновлення освітніх програм, а також дотримання принципів внутрішнього забезпечення якості освіти в коледжі. Здійснення цих процедур підтвердило керівництво коледжу під час зустрічі 1 та представник центру моніторингу якості освіти та методичної роботи під час зустрічі 8.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час зустрічі зі здобувачами освіти та представниками студентського самоврядування ЕГ отримала підтвердження активної залученості студентів до процесів удосконалення та моніторингу якості освітньої програми. Здобувачі повідомили, що беруть участь у регулярних опитуваннях щодо якості викладання освітніх компонентів (<https://surl.li/hawhgd>) та моніторингу освітнього процесу (<https://surl.li/ytrvdr>). Здобувачі освіти відзначили, що мають можливість відкрито висловлювати свої пропозиції під час занять, наукових заходів або в процесі неформального спілкування, а також можуть звертатися до гаранта програми, куратора, викладачів чи представників студентського самоврядування. За словами учасників зустрічі, поточна редакція освітньої програми повністю задовольняє їхні очікування, тому потреби у внесенні змін наразі не виникало. ЕГ встановила, що результати опитувань здобувачів аналізуються центром моніторингу якості освіти та методичної роботи, гарантом і кафедрою (що підтверджено наданими на запит протоколами), а отримані дані враховуються під час перегляду ОПП, що свідчить про реальну участь здобувачів освіти у процесах забезпечення якості освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

На зустрічі з представниками роботодавців та іншими стейкхолдерами, ЕГ отримала підтвердження, що кафедрою проводяться обговорення ОПП з роботодавцями та випускниками (<https://surl.li/xausza>, <https://surl.li/dwcxrh>), методичні семінари, конференції, круглі столи, воркшопи з потенційними роботодавцями, які також залучаються до проведення гостьових лекцій (<https://surl.li/flrcws>, <https://surl.li/ykkvrp>, <https://surl.li/bcbkwk>, <https://surl.li/ngjyps>, <https://surl.li/jalfcp>). Стейкхолдери беруть участь у публічному обговоренні проєктів ОПП (<https://surl.li/mcqaqx> – наявна електронна форма для збору пропозицій). Також інформацію про зустрічі з роботодавцями та іншими стейкхолдерами розташовано на офіційному вебсайті ЧДБК в розділі новини. На зустрічі з ЕГ були присутні директор ПП «Фаворит-комплект 2016», директор Товарної біржі АПК ЦО України, ФОП Мілевська О.О., провідний менеджер з продажу банківських послуг АТ «ПУМБ», які розповіли про свій досвід співпраці та позитивне враження від ОПП. На зустрічі ЕГ з розробниками відомостей про самооцінювання гарантом ОПП було підтверджено, що пропозиції роботодавців враховуються при перегляді ОПП. Це також зафіксовано у рецензіях на ОПП (Директор ПП «Фаворит-комплект 2016» Данільченко Ю.В., ФОП Мілевська О.О.), у витягах з протоколів засідань кафедри, що стосуються обговорення та удосконалення ОПП відповідно до пропозицій стейкхолдерів, (було підтверджено Гарантом ОПП у додатковому запиті).

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ЕГ встановила, що у ЧДБК здійснюється системна робота зі збору, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрних шляхів випускників. Конкретно за ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» випуск ще не здійснювався, але під час зустрічі 7 відповідальний за практичну підготовку та працевлаштування – Полях С.С. підтвердив, що вже наразі здобувачі мають часткову зайнятість за спеціальністю і це відстежується та фіксується. Цей моніторинг здійснюється на постійній основі у співпраці з гарантом, кураторами та кафедрою, а також через контакти з роботодавцями та через бази практик. Випускники підтримують комунікацію з коледжем, беруть участь у профорієнтаційних заходах, майстер-класах та гостьових лекціях, що сприяє формуванню партнерських відносин і створенню живого професійного середовища навколо програми. ЕГ відзначає, що у ЧДБК функціонує «Асоціація випускників» (<https://surl.li/qrauca>), діяльність якої спрямована на підтримання зв'язків між випускниками, студентами та викладачами, а також на збереження й розвиток традицій коледжу. Таким чином, наявність і функціонування Асоціації випускників та заходи щодо збирання, аналізу та врахування кар'єрного шляху

випускників підсилюють систему внутрішнього забезпечення якості освіти, сприяє розвитку корпоративної культури коледжу та формує сталу спільноту професіоналів, об'єднану цінностями закладу. Аналіз отриманої інформації свідчить, що значна частина здобувачів та випускників працевлаштовується у сфері торгівлі та підприємництва, що підтверджує релевантність програми до потреб ринку праці регіону.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ЕГ встановила, що в ЧДБК процеси аналізу та вдосконалення освітніх програм здійснюються відповідно до вимог внутрішніх нормативних документів, зокрема – «Положення про організацію освітнього процесу у ЧДБК» (<https://surl.lu/wzljdj>) та «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості)» (<https://surl.li/sxldh>). Відповідно до цих положень, аналіз результатів реалізації освітньої програми та визначення її недоліків проводився наприкінці 2023 навчального року. Виявлені пропозиції та рекомендації були враховані під час перегляду та оновлення ОП у 2024 році. ЕГ відзначає, що в коледжі змінюється підхід до формування варіативної складової освітніх програм, що сприяє підвищенню їхньої гнучкості та відповідності запитам здобувачів і роботодавців. Ці факти були підтверджені гарантом ОПП та під час зустрічі 8 представником центру моніторингу якості освіти та методичної роботи. З огляду на передбачене закриття даної ОПП, подальша робота спрямована на інтеграцію напрацьованого досвіду, кращих практик і рекомендацій роботодавців в інші чинні освітні програми коледжу. Такий підхід, на думку ЕГ, забезпечує збереження напрацьованих інноваційних елементів освітнього процесу, позитивних практик та зв'язків зі стейкхолдерами, що сприяє підвищенню якості ОПП, за якими продовжується підготовка здобувачів освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ констатує, що, попри наявність лише двох акредитованих освітніх програм, у ЧДБК вже сформовано позитивну практику врахування результатів акредитаційної експертизи та оперативного реагування на рекомендації. Під час зустрічі 8 Азъмук Н. підтвердила, що за результатами попередніх акредитацій заклад забезпечив впровадження рекомендацій у практику всіх освітніх програм першого (бакалаврського) рівня. Зокрема, з метою розвитку комунікативних компетентностей здобувачів введено освітній компонент «Українські студії», який спрямований на досягнення програмних результатів навчання, пов'язаних із письмовою та усною професійною комунікацією державною мовою. Крім того, за результатами акредитації ОПП «Графічний дизайн» у коледжі оновлено підходи до оформлення силабусів, зокрема запроваджено нову структуру опису критеріїв оцінювання для всіх видів завдань та активностей, що підвищує прозорість та об'єктивність оцінювання результатів навчання. ЕГ позитивно оцінює готовність закладу до впровадження рекомендацій, розглядаючи це як свідчення зрілості внутрішньої системи забезпечення якості освіти та її здатності до постійного вдосконалення.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Експертна група встановила, що в Черкаському державному фаховому бізнес-коледжі послідовно формується культура якості освіти, яка ґрунтується на принципах відкритості, партнерства, відповідальності та безперервного вдосконалення освітнього процесу. Функціонування системи забезпечення якості регламентується низкою внутрішніх документів, зокрема: «Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://surl.li/xfxhyj>), «Положенням про рейтингову систему оцінювання викладачів, кафедр і відділень» (<https://surl.li/azyuas>), «Типовим положенням про кафедру» (<https://surl.li/zraqha>). Ці документи визначають механізми взаємодії між кафедрами, гарантом, проектними групами освітніх програм та адміністрацією закладу, забезпечуючи цілісний підхід до планування, реалізації, моніторингу та вдосконалення освітніх програм. У коледжі діє система внутрішнього моніторингу якості освіти, що охоплює всі етапи освітнього процесу – від планування до оцінювання результатів навчання. Щороку випускаюча кафедра розробляє робочий навчальний план для кожної освітньої програми з урахуванням пропозицій органів студентського самоврядування. Адміністративне управління програмою здійснює кафедра фінансового моніторингу та підприємництва, тоді як академічне управління забезпечують гарант і проектна група, до складу якої входять викладачі, професіонали-практики та здобувачі освіти. Моніторинг і оновлення освітньої програми проводяться колегіально, із залученням усіх учасників освітнього процесу, що сприяє виробленню спільної відповідальності за якість освіти. Результати обговорень враховуються при оновленні навчальних планів, матриць відповідності, програм дисциплін і практик, що забезпечує сталість і наступність освітнього процесу. ЕГ відзначає, що елементи культури якості проявляються не лише у наявності нормативної бази, а й у практиках взаємодії, відкритого обговорення, самооцінювання та рефлексії. Формування культури якості підтримується через рейтингову систему оцінювання діяльності викладачів, зворотний зв'язок від здобувачів і стейкхолдерів, а також публічність процедур на офіційному сайті коледжу. З огляду на вищезазначене, ЕГ дійшла висновку, що у коледжі створено реальні умови для сталого розвитку культури якості освіти, що сприяє

постійній модернізації ОПП, професійному зростанню НПП та залученню здобувачів як рівноправних партнерів освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила, що у ЧДБК сформовано ефективну систему внутрішнього забезпечення якості освіти, яка охоплює всі ключові елементи циклу якості – планування, реалізацію, моніторинг, оцінювання та вдосконалення освітніх програм. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОПП чітко регламентовані внутрішніми документами, розміщеними у відкритому доступі. Здобувачі освіти, представники студентського самоврядування, роботодавці та інші стейкхолдери активно залучені до процесів забезпечення якості, що підтверджується матеріалами самооцінювання, фокус-групами та оприлюдненими результатами публічних обговорень. У коледжі налагоджено зворотний зв'язок із випускниками, здійснюється моніторинг їхнього працевлаштування, діє Асоціація випускників, що сприяє підтримці професійних зв'язків і розвитку корпоративної культури. Система забезпечення якості оперативно реагує на результати моніторингів та акредитаційних експертиз, впроваджуючи рекомендації в оновлені ОПП. Експерти відзначають, що позитивною практикою є те, що в академічній спільноті коледжу послідовно формується культура якості освіти, заснована на принципах відкритості, партнерства, спільної відповідальності та постійного вдосконалення. Залучення НПП, студентів і стейкхолдерів до процесів управління якістю свідчить про зрілість внутрішньої системи та її відповідність сучасним європейським підходам.

Недоліки

Суттєвих недоліків за критерієм 8 ЕГ не виявила. Разом із тим, ЕГ відмічає відсутність цілісної електронної бази даних, яка б акумулювала релевантну інформацію щодо працевлаштування та кар'єрних траєкторій. Недостатній рівень цифровізації процесів зворотного зв'язку зі стейкхолдерами. Зокрема, існує потреба в розширенні інструментів комунікації з роботодавцями та випускниками, що розширить можливості оперативного врахування їхньої думки при вдосконаленні освітньої програми.

Рекомендації

1. До 01.09.2026 в рамках цифрової трансформації коледжу керівнику центру цифрової трансформації та відповідальним за відповідні напрями діяльності удосконалити інструменти моніторингу кар'єрного розвитку випускників, опитування роботодавців, випускників та інших стейкхолдерів. 2. До 01.09.2026 керівництву коледжу, центру моніторингу якості освіти та методичної роботи продовжити розвиток культури якості освіти шляхом внутрішніх аудитів та поширення кращих практик у межах коледжу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У Черкаському державному бізнес-коледжі права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чітко регламентовані та закріплені у внутрішніх нормативних актах, доступних у відкритому доступі на вебсайті закладу. Зокрема, регулятивну основу становлять: Статут ЧДБК (<https://salo.li/a39706C>), Колективний договір (<https://salo.li/7535ad3>), Правила внутрішнього розпорядку (<https://salo.li/6c44ED2>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://salo.li/9ce75D4>), Положення про порядок повторного вивчення дисциплін (<https://salo.li/42B79a8>), Положення про академічну мобільність (<https://salo.li/4D18fe3>), Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення (<http://www.csbc.edu.ua/documents/news/090323.pdf>), Етичний кодекс ЧДБК (<https://salo.li/off2048>), а також положення про структурні підрозділи та посадові інструкції. Усі ці документи системно регулюють права, обов'язки й відповідальність учасників освітнього процесу та забезпечують єдині правила їх реалізації. Доступність для здобувачів і стейкхолдерів гарантується відкритою публікацією відповідних документів на сайті ЧДБК (<https://salo.li/D4Fc351>). Крім того, у розділі «Освітні програми» (<https://salo.li/DBd0578>) оприлюднено чинні ОПП,

навчальні плани, робочі програми дисциплін, інформацію про можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. Проекти освітніх програм виставляються для громадського обговорення та збору пропозицій від заінтересованих сторін, що підтверджує відкритість та прозорість процесу оновлення змісту. Водночас для здобувачів основним практичним каналом комунікації й доступу до актуальної інформації стосовно освітніх компонентів та навчального процесу залишається віртуальне освітнє середовище Moodle (<https://salo.li/3D1faB6>). Саме там зосереджені силабуси, робочі програми, календарі, критерії оцінювання, графіки контрольних заходів і поточний електронний журнал. Проте кафедра фінансового моніторингу та підприємництва активно веде сторінки у соцмережах, де активно діляться подіями та новинами (канали «живі» - мають велику кількість підписників). Таким чином, сайт коледжу виконує функцію відкритості й прозорості для всіх учасників освітнього процесу, усі процедури описані чітко та є зрозумілими, а допоміжні канали комунікації сприяють вдосконаленню процесу інформування усіх дотичних. Це було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами, студентським самоврядуванням та стейкхолдерами. Варто додати, що визначені правила і процедури є доступними, відкритими і рівними для всіх учасників освітнього процесу. Їхня реалізація відбувається послідовно, із дотриманням норм внутрішніх положень та етичних принципів, що забезпечує прозорість і передбачуваність освітнього середовища.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

У Черкаському державному бізнес-коледжі функціонує механізм прозорого оприлюднення освітніх програм і змін до них. Проекти освітніх програм публікуються на офіційному сайті коледжу у відповідному розділі (<https://salo.li/CDcA94e>), що забезпечує можливість усім заінтересованим сторонам (здобувачам, випускникам, роботодавцям, стейкхолдерам, громадськості) надавати свої зауваження та пропозиції. Додатково на сайті доступна інформація про чинні освітні програми у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін та інші документи, що дозволяє користувачам сформувати об'єктивне уявлення про структуру та зміст освітнього процесу (<https://salo.li/DbAE50c>; <https://salo.li/4A74a8F>). Опрацювання отриманих зауважень і пропозицій здійснюється проєктною групою кафедри та обговорюється на засіданнях кафедри, що підтверджується відповідними протоколами. На запит ЕГ було надано приклад протоколів засідання кафедри, що підтверджує дані процеси. Результати перегляду програм узгоджуються з рішеннями кафедри та наукової ради. Наприклад, у 2024 році, за результатами перегляду ОПП із залученням стейкхолдерів і здобувачів, було внесено зміни відповідно до наказу МОН України № 842 від 13.06.2024 та протоколу кафедри № 13 від 25.06.2024, зокрема доповнено загальні компетентності новим пунктом щодо дотримання принципів антикорупційності та академічної доброчесності. Під час зустрічей з розробниками ОПП, стейкхолдерами та науково-педагогічним персоналом було зазначено, що комунікація зі стейкхолдерами відбувається як через офіційні контакти, оприлюднені на сайті, так і через налагоджені професійні зв'язки кафедри з випускниками та партнерами коледжу. Хоча наразі безпосередніх офіційних звернень через сайт щодо змісту ОПП не надходило, система забезпечує їхню доступність і можливість оперативного розгляду у разі надходження. Це підтверджує функціонування інструменту відкритого обговорення програм та належний рівень прозорості процесу їхнього оновлення.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Черкаський державний бізнес-коледж забезпечує відкритий доступ до нормативних документів, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. Вони розміщені на офіційному вебсайті (<https://salo.li/91e7ba7>) та включають Статут коледжу, Колективний договір, Правила внутрішнього розпорядку, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін, Положення про академічну мобільність студентів, Положення про відрядження, поновлення і переведення, Етичний кодекс та інші внутрішні акти. Усі документи перебувають у відкритому доступі та доступні для ознайомлення учасникам освітнього процесу і стейкхолдерам. Інформація про освітні програми (ОПП у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми, можливості формування індивідуальної траєкторії) публікується у відповідному розділі сайту, що забезпечує прозорість структури та змісту навчання. Оновлення інформації здійснюється своєчасно: наприклад, у 2024 році внесені зміни до ОПП відповідно до наказу МОН № 842 були оперативно оприлюднені на сайті. Разом з тим, навігація та зручність користування вебсайтом потребують удосконалення. Позитивним є те, що під час зустрічей із допоміжними підрозділами було підтверджено активну роботу Центру цифрової трансформації над оновленням сайту та розширенням його функціоналу. Таким чином, ЧДБК гарантує прозорість і публічність освітнього процесу шляхом відкритого доступу до документів та програм, своєчасного оновлення інформації й удосконалення цифрових сервісів.

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У Черкаському державному бізнес-коледжі права та обов'язки учасників освітнього процесу чітко регламентовані внутрішніми нормативними актами, які перебувають у відкритому доступі на вебсайті закладу, є прозорими, зрозумілими та структурованими. Додатково у розділі «Освітні програми» оприлюднено чинні ОПП, навчальні плани та робочі програми дисциплін, що дозволяє здобувачам і стейкхолдерам формувати об'єктивне уявлення про зміст та логіку навчання. Коледж забезпечує відкритий механізм оприлюднення проєктів освітніх програм і змін до них, що дає можливість усім заінтересованим сторонам надати пропозиції. Позитивною практикою є налагоджена комунікація зі стейкхолдерами завдяки багаторічним партнерським зв'язкам кафедри з випускниками й роботодавцями. Позитивним є й те, що центр цифрової трансформації закладу активно працює над модернізацією вебсайту коледжу та планує розширення його функціоналу. Варто також відзначити роботу щодо ведення соцмережі кафедри фінансового моніторингу та підприємництва зі значною кількістю підписників, оскільки це підсилює інформування й підтримку студентів, а також прозорість освітнього процесу за ОПП.

Недоліки

1. Moodle забезпечує централізований доступ до навчальних матеріалів, але обмежує прозорість, гнучкість і інтеграцію з сучасними цифровими сервісами, що знижує можливості самонавчання та самоконтролю здобувачів. 2. Навігація та зручність користування офіційним вебсайтом залишаються недостатньо оптимізованими, що ускладнює пошук інформації для здобувачів і стейкхолдерів.

Рекомендації

1. Розширити цифрову інфраструктуру інформування, доповнивши Moodle сучасними інтерактивними платформами, які забезпечать більш прозорий і гнучкий доступ до навчальних матеріалів та інструментів самоконтролю. 2. Удосконалити структуру та навігацію офіційного вебсайту для підвищення доступності й зручності отримання інформації усіма заінтересованими сторонами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів

(ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 61087.xlsx	KxS6HKhW4ft79nfwjuLs2n+CWAraD2Tlxiopk5uUDhI=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Халіна Вероніка Юрїївна

Члени експертної групи

Кирилюк Оксана Василівна

Личак Анастасія Андріївна